

ACEST PROIECT
ESTE FINANȚAT
PRIN PROGRAMUL
LIFE AL UNIUNII
EUROPENE

PROTEJAREA STURIONILOR DIN DUNĂRE

Ghid practic pentru agențiile care se ocupă de controlul
pescuitului, comerțului cu caviar și al fermelor de sturioni

PROIECTUL LIFE+ „ACȚIUNI COMUNE PENTRU CREȘTEREA GRADULUI DE CONȘTIENȚIZARE PRIVIND SUPRAEXPLOATAREA STURIONILOR DIN DUNĂRE ÎN ROMÂNIA ȘI BULGARIA”

Proiectul Life+ „Acțiuni comune pentru creșterea gradului de conștientizare privind supraexploatarea sturionilor din Dunăre în România și Bulgaria” are drept scop stoparea pescuitului excesiv, cândva legal, dar în prezent ilegal, amenințarea principală la adresa supraviețuirii sturionilor din Dunăre. Proiectul dorește să reducă exploatarea sturionilor din Dunăre, critic amenințați cu dispariția în România și Bulgaria, și să asigure supraviețuirea, pe termen lung, a acestor specii cu valoare naturală și economică ridicată. Proiectul este implementat de WWF în Austria, România și Bulgaria, în perioada iulie 2012-septembrie 2015.

Proiectul este finanțat în mod egal de către Uniunea Europeană și WWF. Această broșură nu reprezintă un document legislativ oficial și are scop strict informativ.

Mulțumiri:

Material realizat în colaborare cu Dalia Onăra și Radu Suciu (Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Delta Dunării, Tulcea), Jaap Reijngoud (REIJNGOUD CoNCEPT), András Ronyai (Institutul de Cercetare pentru Pescuit și Acvacultură NARIC, Ungaria), Davide Ilardo (proiectul Life CONFLUPO), Kevin Schafer, Mohammad Pourkazemi (Institutul Național de Cercetări privind Sturionii, Rasht – Iran), Tania Hubenova (Institutul pentru Pescuit și Acvacultură, Bulgaria), Thomas Friedrich (Universitatea de Resurse Naturale și Științele Naturii, Austria). La redactarea acestui material s-a avut în vedere legislația în vigoare până la data de 1.02.2014.

Autor: Jutta Jahrl/WWF

Editor: Olga Apostolova

Traducere și adaptare în limba română: Cristina Munteanu, George Caracaș, Adriana Trocea

Design: Victoria Knysh, Alexandru Vasile

Foto copertă: © Jiri Bohdal

Publicat de WWF Programul Dunăre-Carpați, Str. Ioan Vodă Caragea nr.26A, București, România

CUPRINS

STURIONII. VALOROȘI, DAR PE CALE DE DISPARIȚIE	4
BIOLOGIA STURIONILOR	8
SITUAȚIA ACTUALĂ A STURIONILOR DIN DUNĂRE	10
SPECII DE STURIONI ÎNTÂLNITE ÎN DUNĂRE	12
STURIONI EXOTICI ÎNTÂLNIȚI ÎN APELE DIN ROMÂNIA ȘI BULGARIA	24
CADRUL LEGAL PRIVIND PESCUITUL STURIONILOR ȘI OPERAȚIUNILE DE ACVACULTURĂ	27
COMERȚUL CU STURIONI ȘI PRODUSE DERIVATE	30
VOLUME ȘI TENDINȚE ÎN COMERȚUL LEGAL, ÎN ROMÂNIA ȘI BULGARIA	32
CAVIARUL PROVENIT DIN ACVACULTURĂ	34
CERINȚE LEGALE PENTRU COMERȚUL CU CAVIAR	36
LICENȚIEREA COMPANIILOR	38
REGULI DE ETICHETARE A CAVIARULUI	39
CERINȚE LEGALE PENTRU PRODUCEREA CAVIARULUI ÎN ACVACULTURĂ	41
INFORMAȚII ȘI SFATURI UTILE	42
• CONTROLUL PESCUITULUI	
• CONTROLUL COMERȚULUI CU CAVIAR	
VERIFICAREA TRANSPORTURILOR DE CAVIAR	43
VALIDAREA PERMISELOR/CERTIFICATELOR CITES	46
CONTROLUL UNITĂȚILOR DE ACVACULTURĂ	50

STURIONII VALOROȘI, DAR PE CALE DE DISPARIȚIE

Sturionii sunt unii dintre cei mai valoroși pești din Dunărea Inferioară. Până în secolul al XIX-lea aceștia migrau în sus pe Dunăre până în Germania și, pentru multe comunități de pescari, reprezentau o sursă importantă de venit. Sturionii au fost multă vreme extrem de importanți pentru economia României și cea a Bulgariei, așa că scăderea populațiilor de sturioni din ultimele decenii a devenit o preocupare nu doar pentru pescarii comerciali și oamenii de știință, cât și pentru Stat și agențiile sale.

În lume există 27 de specii ale ordinului sturionilor (*Acipenseriformes*), toate fiind întâlnite în emisfera nordică. Acești pești trăiesc în râuri, lacuri și apele de coastă din Europa, Asia și America.

Dunărea Inferioară și Marea Neagră sunt printre ultimele zone naturale de reproducere rămase la nivel mondial. Cum România și Bulgaria împart cea mai mare parte a Dunării

Inferioare, aceste două țări se confruntă cu o mare responsabilitate pentru conservarea sturionilor.

În urmă cu un secol, șase specii de sturioni erau native Dunării:

morunul (*Huso huso*), păstruga (*Acipenser stellatus*), nisetrul (*A. gueldenstaedtii*), cega (*A. ruthenus*), șipul (*A. sturio*) și viza (*A. nudiiventris*).

Cinci dintre acestea sunt clasificate de către IUCN ca fiind pe cale de dispariție – șipul fiind considerat deja extins în Dunăre, iar viza fiind extrem de rară. Cega a fost evaluată ca fiind vulnerabilă.

PESCUITUL EXCESIV ȘI PROTECȚIA

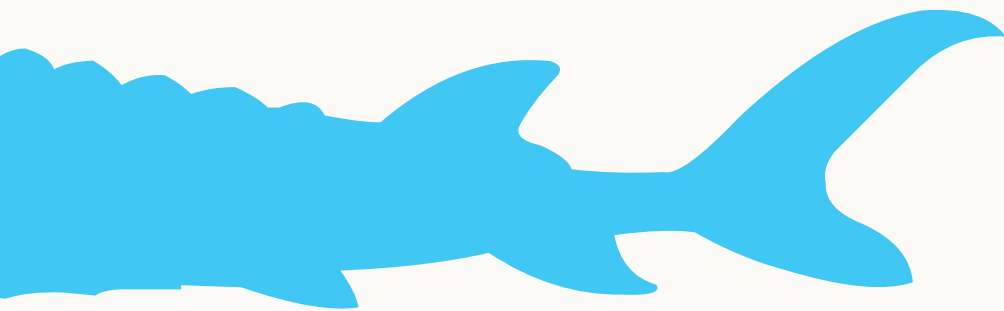
Pescuitul excesiv - odată legal și în prezent ilegal - precum și comerțul nesustenabil cu caviar provenit de la sturionii sălbatici au fost identificate ca fiind principala amenințare

la adresa sturionilor din Dunăre. Principalul factor responsabil pentru pescuitul excesiv este valoarea economică extrem de ridicată a caviarului. Există o piață neagră înfloritoare în toată regiunea¹, iar caviar ilegal provenit din Bulgaria și România a fost găsit în unele state membre ale UE².

Toate speciile de sturioni sunt protejate de Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de floră și faună pe cale de dispariție (CITES).

Ca o reacție la declinul populațiilor de sturioni, România a introdus în anul 2006 o interdicție referitoare la pescuitul și comercializarea

sturionilor sălbatici pe o perioadă de 10 ani. În anul 2011 Bulgaria a urmat exemplul României și a introdus o interdicție similară, interzicând timp de un an pescuitul și comercializarea produselor provenite de la sturionii sălbatici, iar din 2012 aceasta a fost extinsă pentru o perioadă de încă patru ani. În consecință prohibițiile introduse de România și Bulgaria vor expira la sfârșitul anului 2015. Situația legală după această dată este încă neclară. De asemenea, există interdicții de pescuit în majoritatea țărilor din bazinul Dunării precum și a celor din bazinul Mării Negre.

CONTROLUL EFICIENT

Măsurile eficiente de control reprezintă o premisă vitală pentru a lupta cu succes împotriva braconajului și a comerțului ilegal cu specii sălbatice. Inspekția amănunțită la granițe precum și în interiorul țării și buna cooperare națională și internațională sunt de asemenea cruciale. Comerțul ilegal cu caviar nu reprezintă numai o problemă referitoare la protecția speciilor periclitare, ci implică și contrabanda și crima organizată. Mai mult, privește fiscalitatea - prin pierderea de către state a veniturilor din taxe - precum și sănătatea și alte probleme veterinare. De aceea controlul trebuie să reprezinte o prioritate atât pentru Bulgaria și România, cât și pentru celelalte state europene.

Cele două țări au o responsabilitate specială pentru protejarea acestor specii amenințate. Agențiile de implementare a legislației trebuie să controleze atât pescuitul, cât și comerțul

național și - datorită poziției geografice importante - comerțul cu caviar din regiunea Mării Caspice către Statele Membre UE.

¹ Descarcă "Illegal caviar trade in Bulgaria and Romania - results of a market survey on trade in caviar from sturgeons (Acipenseridae)" http://awsassets.panda.org/downloads/illegal_caviar_trade_in_bulgaria_and_romania.pdf

² Descarcă "Trade in Sturgeon Caviar in Bulgaria and Romania - overview of reported trade in caviar, 1998-2008" http://www.traffic.org/species-reports/traffic_species_fish47.pdf

DE CE SUNT PERICLITAȚI STURIONII

1. Sturionii sunt printre cei mai valoroși pești din bazinul inferior al Dunării, dar după multe decenii de supraexploatare, în ciuda măsurilor de protecție, aceștia cad în continuare pradă braconierilor.
2. Migrația de reproducere este vitală pentru sturioni, dar barajele îi împiedică să ajungă la locurile de reproducere.
3. Sturionii sunt sensibili la schimbările habitatului, iar distrugerea acestora poate afecta reproducerea și hrănirea.

STURIONII, PE SCURT

România și Bulgaria sunt singurele țări din UE care mai au populații viabile de sturioni sălbatici.

Scăderea rapidă a capturilor din ultimul deceniu indică faptul că sturionii dispar din Dunăre.

România și Bulgaria au introdus o interdicție la pescuitul de sturioni care va expira la sfârșitul anului 2015.

Înainte de interdicție, principala amenințare la adresa sturionilor era reprezentată de supraexploatare. În prezent principala amenințare este reprezentată de braconaj.

Sturionii sunt în mod special vulnerabili din cauza ciclului lung de viață și a maturizării târzii.

Ca o măsură împotriva comerțului nesustenabil cu caviar provenit din sălbăticie, toate speciile de sturioni sunt protejate de Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de floră și faună pe cale de dispariție (CITES).

Barajele de la Porțile de Fier opresc sturionii din migrația de reproducere.

Canalizarea râurilor, extracția de sedimente și navigația reprezintă de asemenea amenințări importante la adresa sturionilor.

BIOLOGIA STURIONILOR

STURIONII AU APĂRUT ACUM APROXIMATIV 200 DE MILIOANE DE ANI ȘI DE ATUNCI AU SUFERIT DOAR CÂTEVA SCHIMBĂRI MORFOLOGICE, CEEA CE ÎI FACE ADEVĂRATE „FOSILE VII”.

Sturionii se disting prin corpul lung, lobi superiori ai înotătoarei caudale estinși și botul în formă de rostru. Nu au solzi, dar au cinci rânduri de plăci osoase de-a lungul corpului, iar gura este lipsită de dinți și protractilă (adică, poate fi proiectată înainte).

Sturionii tolerează intervale largi de temperaturi și salinitate fiind, de asemenea, foarte rezistenți în fața prădătorilor naturali.

Prin urmare, generațiile se schimbă la intervale lungi și din cauza ciclului lung de viață și a maturizării târzii crește vulnerabilitatea la supraexploatare. Populațiile au nevoie de mulți ani pentru a se reface. Sturionii pot ajunge până la 100 de ani și ating maturitatea sexuală la 5-15 ani.

REPRODUCEREA

Majoritatea speciilor de sturioni din Dunăre trăiesc în Marea Neagră, dar se reproduc în fluviu precum și în tributarele sale. Ei se reproduc din primăvară până la începutul verii, la temperaturi ce variază între 6 și 25°C. Semnalul de început al migrației este dat de perioadele cu debit mare ale fluviului. Unele forme intră în Dunăre primăvara, iar altele iarna. Aceste două tipuri de comportament nu separă speciile între ele, ci reprezintă strategii diferite de migrație ale indivizilor aparținând aceleiași specii.

MIGRAȚIA DE PRIMĂVARĂ

Sturionii aparținând formelor care migrează primăvara pătrund în fluviu când temperaturile încep să crească, de obicei din martie până în mai. Spre deosebire de speciile care migrează iarna, aceștia nu hibernează în fluviu, ci se întorc în Marea Neagră.

MIGRAȚIA DE IARNĂ

Formele care pătrund în fluviu în perioada august-noiembrie își petrec iarna aici, hibernând în gropi și în locuri adânci de pe fundul Dunării. Acestea își depun icrele în susul fluviului în anul următor pătrunderii în apa dulce.

FIDELITATEA FAȚĂ DE LOC

Observațiile efectuate privind unele populații arată că sturionii vizitează de fiecare dată aceleași locuri când intră în Dunăre pentru depunerea icrelor. Acest lucru se poate datora strategiei de supraviețuire în primele stadii de viață adaptată unei anumite zone a fluviului și memorată genetic.

INTERVALELE DE REPRODUCERE

Sturionii au un ciclu de viață foarte lung, ajungând la maturitate târziu. Indivizii se reproduc în mod repetat, dar majoritatea femelelor nu o fac anual, deoarece procesul de dezvoltare al ouălor necesită mai mult de un an. De exemplu, femelele de morun se reproduc la intervale de 4-7 ani.

HABITATE PENTRU DEPUEREA ICRELOR

Avem foarte puține informații despre localizarea exactă a habitatelor-cheie ale sturionilor din interiorul bazinului Dunării. Știm însă că, existența habitatelor adecvate pentru depunerea icrelor sunt vitale pentru reproducerea Acipenseriformelor. Acestea sunt, de obicei, suprafețe dure acoperite cu lut, pietriș și bolovani, cu multe crevase în care larvele pot găsi adăpost împotriva prădătorilor sau inundațiilor.

Zonele în care apar situri de depunere a icrelor variază în funcție de caracteristicile hidro-morfologice ale diferitelor segmente ale fluviului. Adâncimea apei în aceste locuri variază de la câțiva metri până la 26 de metri, iar viteza curentului trebuie să fie destul de mare, pentru a permite dispersarea ouălor fertilizate. Ouăle sunt adezive și, după dispersia din locurile de depunere a icrelor, aderă, de obicei, la substraturi rugoase în zone unde viteza apei este mult mai mică. Ele rămân pe loc până când se transformă în larve care încep să se hrănească.

Regimul de curgere și temperatura apei sunt factori importanți în dezvoltarea sturionilor în faza incipientă. Fluctuațiile nivelului apei, prin controlarea acestuia de către centralele hidroelectrice, pot avea efecte negative în ceea ce privește succesul adulților de a depune icre și de a se reproduce.

Fluviul Dunărea este vital pentru supraviețuirea sturionilor din Marea Neagră. Este unul dintre ultimele locuri unde mai are loc înmulțirea acestora și unde este posibilă protejarea speciei. Spre exemplu pentru morun, toate celelalte populații din Marea Neagră sunt aproape dispărute din cauza pescuitului excesiv și a blocării râurilor folosite pentru reproducere.

REPRODUCEREA ȘI VÂRSTA

Fecunditatea femelelor de sturioni crește odată cu vârsta, ceea ce înseamnă că indivizii mai mari produc ouă mai mari și mai multe. Datorită faptului că femelele mari care migrau în susul Dunării pentru înmulțire au fost țintele pescarilor, indivizii mari au devenit foarte rari. Acest lucru a avut ca rezultat perturbarea distribuției vârstei precum și o rată scăzută a succesului populațiilor de a se reproduce.

DIMORFISMUL SEXUAL

În cazul majorității speciilor de sturioni este imposibilă distingerea femelelor de masculi. Din cauza lipsei de dimorfism sexual, se pescuiesc ambele genuri, masculii mari fiind la rândul lor uciși în speranța obținerii caviarului.

HIBRIDIZAREA

Sturionii manifestă tendința de hibridizare cu alte specii de sturioni. Acest fenomen se întâmplă mai des atunci când habitatele de reproducere sunt distruse și rămân doar câteva locuri disponibile unde se grupează mulți indivizi din specii diferite sau atunci când unele specii sunt rare în comparație cu altele. Sturioni hibridi sunt utilizați în acvacultură, de exemplu așa numitul „beșter”, care este o încrucișare între morun și cegă. O parte dintre acești hibridi se pare că au scăpat în mediul natural și au interferat cu populațiile naturale.

SITUAȚIA ACTUALĂ A STURIONILOR DIN DUNĂRE

În Bulgaria, capturile totale anuale au scăzut de la 63,5 tone în anii 1940 la 25,3 tone în perioada 1995-2004. În România – Delta Dunării fiind un punct-cheie pentru pescuit – capturile anuale au scăzut de la aproximativ 1144 tone în anii 1940 la mai puțin de 8 tone în anul 1995.

Cu toate că pescuitul sturionilor este în prezent ilegal, braconajul este foarte răspândit. Acest lucru a fost demonstrat în anul 2012 în cadrul unui prim studiu de piață al WWF în cele două țări. Conform acestuia, în ciuda protecției legale sub forma interdicției de pescuit, caviar

ilegal provenit de la sturioni sălbatici a putut fi cumpărat în România de către echipa de teren în repetate rânduri, în timp ce în Bulgaria acesta a fost doar oferit spre vânzare fără finalizarea tranzacției.

În plus, un studiu al confiscărilor din perioada 2000-2009 a arătat că România și Bulgaria nu au raportat cazuri de comerț ilegal cu caviar, dar au existat 14 cazuri în care cele două state erau implicate, raportate de alte state membre ale UE (Austria, Franța, Germania, Ungaria, Italia și Olanda).

PESCUITUL STURIONILOR ARE O LUNGĂ ISTORIE ÎN BAZINUL DUNĂRII ȘI A AJUTAT MULT TIMP COMUNITĂȚILE LOCALE SĂ SE DEZVOLTE, ÎNSĂ ASTĂZI STURIONII SE AFLĂ ÎN PRAGUL EXTINCȚIEI, FIIND RÂNDUL NOSTRU SĂ AJUTĂM POPULAȚIILE SĂ SE REFACĂ.

Sturionii sunt comercializați pentru caviarul foarte valoros, precum și pentru carne. De asemenea, există un comerț cu ouă fertilizate precum și cu puiți pentru fermele piscicole. Cega este vândută ca juvenil pentru bazine precum și în scopuri ornamentale.

sturionilor devin un potențial pericol pentru cei aflați în sălbăcie deoarece li se permite extragerea unui anumit număr de exemplare pentru reproducere artificială, indivizi care, dacă nu sunt redați mediului natural așa cum prevede legislația, devin pierderi pentru specie.

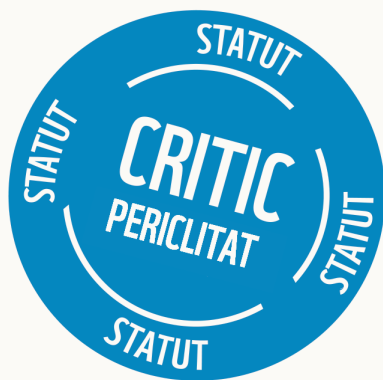
Numărul de ferme de sturioni prezintă cea mai rapidă creștere din sectorul acvaculturii la nivel regional. Dacă această industrie va opera în conformitate cu cerințele de conservare a naturii, atunci efectul asupra comunităților locale și pentru sturionii sălbatici ar putea fi pozitiv. Altfel, companiile angajate în creșterea

SPECII DE STURIONI ÎNTÂLNITE ÎN DUNĂRE

MORUNUL

/ *Huso huso*

MORUNUL ESTE CEL MAI MARE DINTRE SPECIILE DE STURIONI DIN DUNĂRE,
DAR ȘI CEL MAI MARE PEȘTE DE APĂ DULCE DIN LUME.

© Stoyan Mihov

LUNGIME

peste 6 m, dar de obicei atinge aproximativ 2,8 m. Cel mai mare morun capturat vreodată cântărea 1,571 kg și avea 7,2 m lungime.

GREUTATE

peste 1000 kg, dar de obicei până la 300 kg.

CARACTERISTICI

- Corpul este compact și masiv.
- Botul este mediu ca lungime și ascuțit, mai puțin la indivizii în vârstă, și are tendința de a fi puțin întors în sus.
- Mustățile sunt turtite și lamelare.
- Gura este mare, semilunară și deschiderea ei se întinde până aproape de laturile capului.
- Buza inferioară este despicată la mijloc.
- Culoarea variază de la gri-albăstrui, până la negru, pe lateral fiind mai deschis la culoare, iar burta fiind albicioasă.
- Șirurile de scuturi osoase dispar la peștii mai bătrâni, devenind mai moi și sunt acoperite de piele.

VIAȚA MORUNULUI

Morunii se maturizează destul de târziu din punct de vedere sexual și pot trăi până la 100 de ani.

MATURITATE	VÂRSTĂ	LUNGIME	GREUTATE
Masculi	10-13 ani	166 cm	50 kg
Femele	13-15 ani	200 cm	80 kg

© Stoyan Mihov

© Fotografescu / Dreamstime.com

ECOLOGIE

Morunii migrază pentru reproducere atât primăvara, cât și toamna.

STATUS

CRITIC PERICLITAT

Morunii erau cândva cea mai răspândită specie de sturioni din Dunăre. Declinul rapid al capturilor, cauzat de pescuitul excesiv, fusese deja detectat în Dunărea Mijlocie la începutul secolului al XVI-lea. Morunii sunt afectați în mod special de exploatarea excesivă deoarece se maturizează târziu, iar caviarul lor este cel

mai valoros. De asemenea, deoarece morunii obișnuiau să se reproducă mai în amonte decât alte specii care migrează din Marea Neagră, construcția barajelor și controlul debitului de apă au avut un impact semnificativ asupra lor. Astăzi, specia este întâlnită pe o porțiune restrânsă a Dunării Inferioare, după Porțile de Fier. În România, numai în trei ani a fost raportat un declin de 60 % - de la 21,3 tone în 2002, la 8,4 tone în 2005.

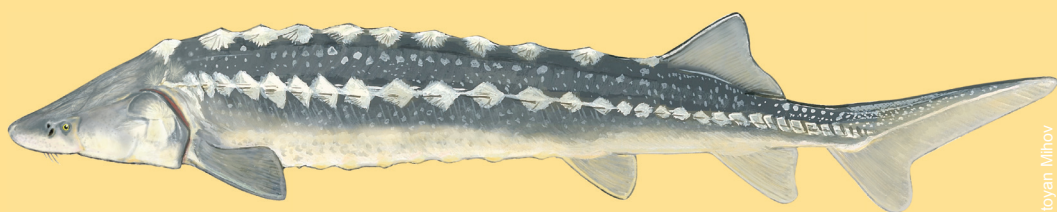
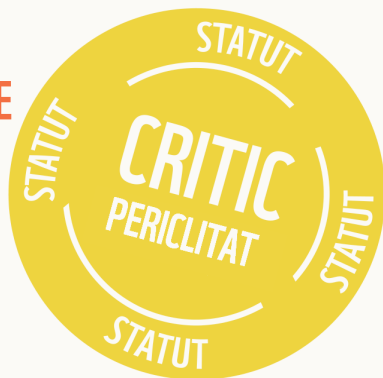
În Dunăre se află singurele populații reproducătoare de morun din întregul bazin al Mării Negre.

SPECII DE STURIONI ÎNTÂLNITE ÎN DUNĂRE

NISETRUL

/Acipenser gueldenstaedti

NISETRUL ESTE UNUL DINTRE CEI MAI MARI STURIONI DIN DUNĂRE.

© Stoyan Mihov

LUNGIME:

aproximativ 2 m, recordul este 2,36 m.

GREUTATE:

de obicei 20-30 kg, în mod excepțional pot cântări 100 kg, recordul fiind de 115 kg.

CARACTERISTICI

- Botul este scurt și rotunjit.
- Mustățile cilindrice, fără franjuri sunt mai apropiate de vârful botului decât de gură.
- Gura se deschide în jos.
- Buza de jos este despicață la mijloc.
- Culoarea este gri-verzui, lateralele fiind gri-marونی și burta gri-gălbui.
- Șirurile de scuturi sunt destul de proeminente, iar între șirurile dorsale și cele ventrale putem observa scuturi osoase în formă de stea.

VIAȚA NISETRULUI

Nisetrul atinge maturitatea sexuală destul de târziu și poate trăi peste 30 de ani. Cel mai longeviv nisetru a trăit 33 de ani.

MATURITATE	VÂRSTĂ	LUNGIME	GREUTATE
Masculi	11-13 ani	100 cm	12 kg
Femele	12-16 ani	120 cm	20 kg

© Sboyan Mihov

© Lubomir Hlasek

ECOLOGIE

Nisetrul migrează din Marea Neagră în sus pe Dunăre pentru a se înmulți. Totuși, în Ungaria și Slovacia există și o formă exclusiv de apă dulce. Migrația pentru reproducere are loc primăvara și toamna, o dată la 2-5 ani.

STATUS

CRITIC PERICLITAT

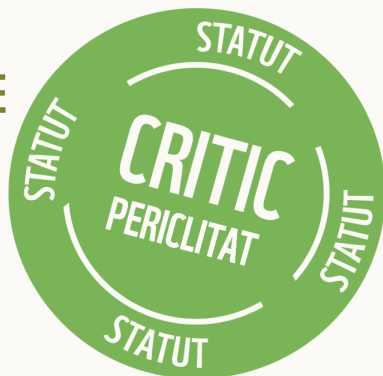
Nisetrul îl întâlnim rar în fluviu și aria sa este restrânsă la Dunărea Inferioară. Situația sa este considerată în mod deosebit a fi alarmantă deoarece la nivel global populația a suferit un declin în proporție de 90%. În România s-a constatat un declin al capturilor de 99% conform rapoartelor din perioada 2002-2005, precum și o reducere în ceea ce privește producerea de juvenili în perioada 2000-2008.

SPECII DE STURIONI ÎNTÂLNITE ÎN DUNĂRE

PĂSTRUGA

/ Acipenser stellatus

PĂSTRUGA ESTE O SPECIE MARE, DAR DESTUL DE ZVELTĂ.

© Stoyan Mihov

LUNGIME:

peste 2 m, dar de obicei ating doar 1-1,2 m.

GREUTATE:

până la 50 kg, în mod excepțional pot atinge 100 kg, dar de obicei nu depășesc max. 20 kg.

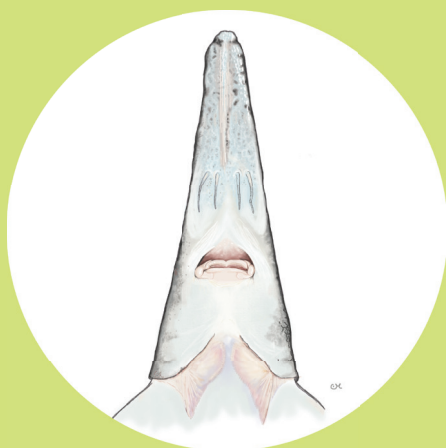
CARACTERISTICI

- Corpul este deosebit, fiind mai alungit.
- Botul distinct este foarte lung – de obicei acesta reprezentând mai mult de 60% din lungimea capului - îngust și ascuțit spre vârf.
- Mustățile cilindrice fără franjuri sunt mai apropiate de gura decât de vârful botului.
- Gura se deschide în jos.
- Buza de jos este despicată la mijloc.
- Culoarea pielii este de la gri închis până la negru, iar scuturile și burta sunt albe, uneori chiar rozalii.
- Scuturile dorsale sunt bine dezvoltate, cu vârful ascuțit direcționat spre înotătoarea caudală. Șirurile de scuturi laterale sunt proeminente și sunt alcătuite din mai puțin de 55 de scuturi. Între șirurile de scuturi, corpul este acoperit cu plăcuțe osoase albe înformă de stea și cu o structură fin granulară.

VIAȚA PĂSTRUGII

Păstruga atinge maturitatea sexuală la vârstele și dimensiunile menționate în tabelul de mai jos și poate trăi maxim 35 de ani.

MATURITATE	VÂRSTĂ	LUNGIME	GREUTATE
Masculi	5-6 ani	90 cm	3-4 kg
Femele	7-10 ani	120 cm	9-10 kg

© Stoyan Mihov

© Lubomir Hlasek

ECOLOGIE

Păstruga migrează pentru a se reproduce de primăvara până în prima parte a verii, în valuri succesive, migrația de primăvară începând la temperaturi mai ridicate, deci mai târziu decât la morun sau nisetru.

STATUS

CRITIC PERICLITATĂ

Capturile la nivel global arată un declin de peste 98% între anii 1992 și 2004. În România, studiile de telemetrie din 1998-2000 au demonstrat că specia este exploatată excesiv, reducerea capturilor fiind de peste 70% între anii 2002 și 2005.

În Bulgaria, s-a constatat de asemenea un declin semnificativ. Capturile medii au scăzut de la 14,1 tone în 1940, la doar 1,7 tone în 1995-2002.

SPECII DE STURIONI ÎNTÂLNITE ÎN DUNĂRE

CEGA

/ *Acipenser ruthenus*

CEGA ESTE CEA MAI MICĂ SPECIE DINTRE STURIONII ÎNTÂLNIȚI ÎN DUNĂRE.

© Stryan Mihov

LUNGIME:

max. 1,2 m.

GREUTATE:

max. 16 kg, dar cele mai multe specimene cântăresc doar 3-4 kg.

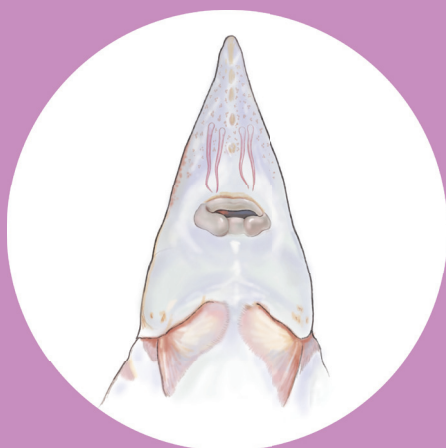
CARACTERISTICI

- Botul este de obicei ascuțit, mai rotunjit și mai turtit la indivizii mai în vârstă.
- Mustățile sunt franjurate.
- Gura se deschide în jos.
- Buza de jos este despicată la mijloc.
- Culoarea poate varia de la maro la gri, mai deschisă pe lateralul corpului, iar burta este albicioasă.
- Cele peste 55 de scuturi sunt mult mai deschise la culoare decât pielea din jurul lor, astfel încât împreună formează o bandă albă pe partea laterală a corpului.

VIAȚA CEGII

Cega atinge maturitatea sexuală destul de repede comparativ cu alte specii de sturioni și poate trăi peste 20 de ani.

MATURITATE	VÂRSTĂ	LUNGIME	GREUTATE
Masculi	3-5 ani	35 cm	1 kg
Femele	4-7 ani	40-45 cm	1-2 kg

© Stoyan Mihov

© Lubomir Hlasek

ECOLOGIE

Cega trăiește exclusiv în apă dulce și nu migrează în Marea Neagră. Cele mai multe exemplare sunt sedentare, dar înotă și în amonte pentru a se înmulți și pot parcurge chiar și 300 de km. Sunt cei mai răspândiți sturioni din Dunăre, stocuri de sturioni sălbatici fiind întâlnite în Dunărea Mijlocie și chiar o populație izolată în Dunărea Superioară, în Austria.

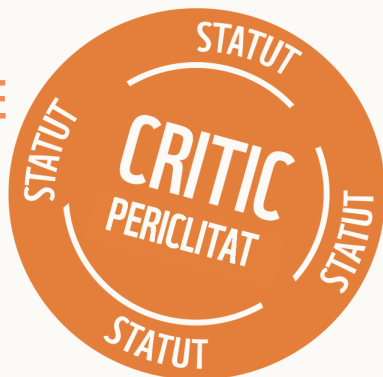
STATUS

VULNERABILĂ

În Dunărea Mijlocie, stocurile de cegă aflate în declin au cunoscut o îmbunătățire, începând din 1980, datorită activităților de repopulare și a unei calități mult mai bune a apei. În Bulgaria, s-a raportat scăderea densității populației de sturioni și a capturilor încă din 1990, în timp ce în România, cega apare din ce în ce mai rar și pe zone mai fragmentate.

SPECII DE STURIONI ÎNTÂLNITE ÎN DUNĂRE VIZA

/ *Acipenser nudiiventris*

VIZA ESTE O SPECIE DE STURIONI DESTUL DE MARE.

© Stoyan Mihov

LUNGIME:

max. 2,2 m.

GREUTATE:

max. 80 kg, în mod excepțional poate ajunge până la 120 kg.

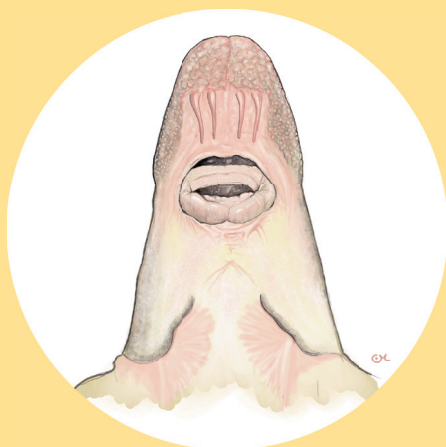
CARACTERISTICI

- Cel mai înalt punct al corpului este reprezentat de primul scut care este, de asemenea și cel mai mare. Gura se deschide în jos.
- Buza de jos este continuă, fără a fi despicată la mijloc.
- Pielea este de culoare gri-verzuie, mai deschisă pe lateralul corpului, iar burta este alb-gălbuie.
- Are mai mult de 10 scuturi ventral. Acestea dispar la speciile mai în vârstă.

VIAȚA VIZEI

Viza atinge maturitatea sexuală târziu și poate trăi mai mult de 30 de ani.

MATURITATE	VÂRSTĂ	LUNGIME	GREUTATE
Masculi	6-9 ani	100-130 cm	10 kg
Femele	12-14 ani	140-150 cm	30 kg

© Stoyan Mihov

© Mohammad Pourkazemi

ECOLOGIE

În afară de speciile pur migratoare, există și specii strict de apă dulce, care rămân mereu în Dunăre. Migrația în vederea reproducerii are loc mai ales primăvara, dar s-au raportat și cazuri când migrația a avut loc toamna.

STATUS

CRITIC PERICLITATĂ

Există dovezi ale prezenței vizei în Dunărea Inferioară și Mijlocie, deși nu a fost niciodată un pește întâlnit din abundență. Statusul acestei specii în apele Dunării este neclar, câteva exemplare fiind menționate în Dunărea Mijlocie, cu ultima dată documentată din 2009, în Ungaria. În Dunărea Inferioară specia este considerată extinsă. În România, conform datelor științifice viza a fost ultima dată găsită în 1950.

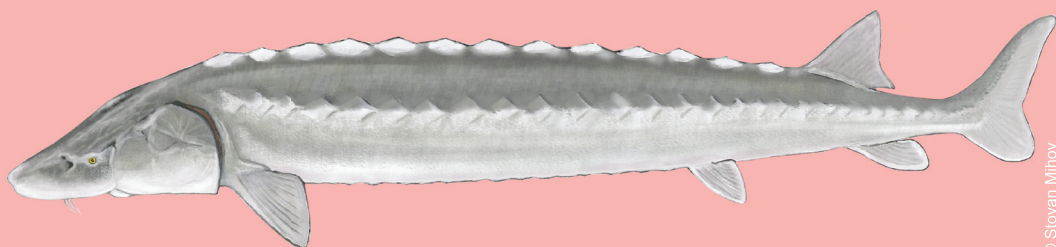
SPECII DE STURIONI ÎNTÂLNITE ÎN DUNĂRE

ȘIPUL

/Acipenser sturio

ȘIPUL ESTE O SPECIE DE STURIONI DESTUL DE MARE.

© Stryan Mihov

LUNGIME:

de obicei 2 m, max. 5-6 m.

GREUTATE:

până la 120 de kg, dar poate ajunge în mod excepțional până la 600 de kg.

CARACTERISTICI

- Șipul este destul de dificil de identificat. Botul destul de lat are un vârf îngust și ascuțit care se "tocește" odată cu înaintarea în vârstă. Gura se deschide în jos.
- Buza de jos este despicață la mijoc.
- Pielea este de culoare verzui-maronie până la albastru-negricios, cu lateralele mai deschise și burta argintiu-cenușie.
- Scuturile laterale sunt mai deschise la culoare decât pielea din jur.
- Cea mai deosebită caracteristică a lor o reprezintă scuturile post-anale întâlnite de ambele părți ale aripioarei anale.
- O diferențiere între șip - A. sturio și A. oxyrinchus (Atlantic Sturgeon) este posibilă doar prin analize genetice.

VIAȚA ȘIPULUI

Șipul este un pește care crește încet și care trăiește mult, atingând chiar și 60 de ani.

MATURITATE	VÂRSTĂ	LUNGIME	GREUTATE
Masculi	7-9 ani	100 cm	7 kg
Femele	8-14 ani	180 cm	32 kg

© Stoyan Mihov

© Hartmut Jungius / WWF-Canon

STATUS

CRITIC PERICLITAT

Deși cândva putea fi întâlnit peste tot în Europa, șipul mai trăiește azi doar în râul Dordogne și râul Garonne din Franța. A fost mereu cel mai rar dintre sturionii din Dunăre, ultima dată fiind întâlnit, conform documentelor, în anii 1950, azi fiind probabil extinct. Franța și Germania desfășoară în prezent programe de refacere a speciei. datele științifice viza a fost ultima dată găsită în 1950.

Informații detaliate pentru identificarea tuturor speciilor pot fi găsite aici:

"CITES Identification Guide – Sturgeons and Paddlefish" by the Canadian Ministry of Environment: [Bloesch J. et al. \(2006\): Action Plan for the conservation of sturgeons \(Acipenseridae\) in the Danube River Basin. Nature and environment No. 144, 112pp. ISBN 978-92-871-5992-2](http://www.yumpu.com/es/document/view/11913777/cites-identification-guide-sturgeons-and-paddlefish-guide-d-Majoritatea informațiilor cu privire la biologia sturionilor și statusul acestora provin din următoarele surse:</p></div><div data-bbox=)

CITES Doc. AC.16.7.2: Implementation of Resolution Conf. 8.9 (Rev.) ACIP-ENSERIFORMES [<http://www.cites.org/eng/com/ac/16/16-07-2.pdf>]

Fishbase: <http://www.fishbase.org>

Hochleitner M., Gessner J. (2012): The Sturgeons and Paddlefishes (Acipenseriformes) of the World – Biology and Aquaculture. AquaTech Publications, 248pp. ISBN 978-1470086077

Holcik J., ed. (1989): The Freshwater fishes of Europe. Vol. 1, Part II General introduction to fishes / Acipenseriformes. AULA-Verlag Wiesbaden, 469pp. ISBN 978-3891044315

IUCN Red List: <http://www.redlist.org/>

Oțel V. (2007): Atlasul peștilor din Rezervația Biosferei Delta Dunării, 481pp. Publisher: Centrul de Informare Tehnologică Delta Dunării. Tulcea, Romania. ISBN 978-973-88117-0-6 [în Romanian]

Billard R., Lecointre G. (2001): Biology and conservation of sturgeons and paddlefish. Reviews in Fish Biology and Fisheries 10, 355-393.

STURIONI EXOTICI

NISETRUL SIBERIAN

(Acipenser baerii)

Nisetrul siberian poate fi întâlnit în toate bazinele hidrografice importante din Siberia. Capturile sălbatice sunt în scădere, însă este din ce în ce mai des utilizat în crescătorii, fiind crescut atât pentru carne, cât și pentru caviar. În fermele piscicole din Bulgaria și România este foarte comun, fiind de cele mai multe ori crescut ca hibrid cu nisetrul.

CARACTERISTICI

Scuturile laterale au aceeași culoare ca și restul corpului.

Spinii branhiali au câte 3 noduli

STURIONUL ALB

(Acipenser transmontanus)

Sturionul alb (*Acipenser transmontanus*), cunoscut și ca sturionul de Pacific, sturionul de Oregon, sturionul de Columbia, sturionul de Sacramento, și sturionul alb de California, trăiește de-a lungul coastei de vest a Americii de Nord de la Insulele Aleutine până în California centrală.

Este cel mai mare pește de apă dulce din America de Nord și este a treia cea mai mare specie de sturion, după moun și Kaluga. Cel mai mare sturion a fost capturat în Columbia Britanică și cântărea aproximativ 498,9 kg.

CARACTERISTICI

Partea ventrală este complet albă.

Are patru mustăți utilizate pentru a găsi hrana

Gură mare fără dinți.

ÎNTÂLNIȚI ÎN APELE DIN ROMÂNIA ȘI BULGARIA

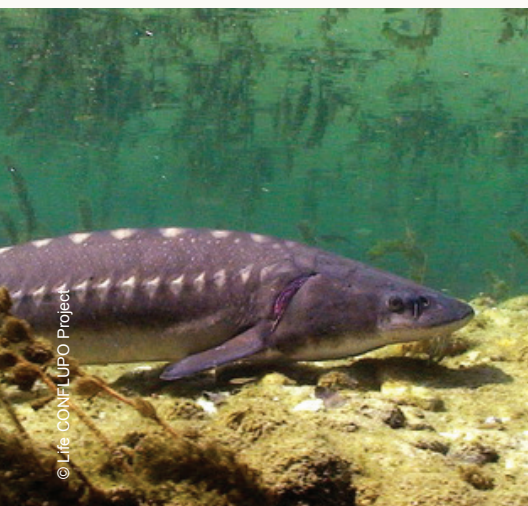

PEȘTELE SPATULĂ (*Polyodon spathula*)

Polyodon spathula trăiește în apele lent-curgătoare ale fluviului Mississippi. Acesta este înrudit cu sturionii. Deși cândva a fost o specie întâlnită des, pescuitul excesiv și modificările habitatului au determinat scăderi importante ale populației. *Polyodon spathula* este crescut în prezent în unele ferme piscicole din Bulgaria și România, atât pentru carne, cât și pentru caviar.

CARACTERISTICI

Rostru lung, în forma de lingură.
Gura mare, fără dinți.

STURIONUL ADRIATIC (*Acipenser naccarii*)

Sturionul adriatic (*Acipenser naccarii*) poate fi găsit în apele din Albania, Croația, Grecia, Italia, Muntenegru și Slovenia. Habitatul său natural este reprezentat de râuri, dar este amenințat de pierderea habitatului și pescuitul excesiv. În Italia, populația sălbatică este mai degrabă extinsă deoarece depinde în totalitate de repopulare și nu există dovezi că exemplarele sălbatice sau cele provenite din repopulări s-ar reproduce natural. Indivizii capturați ocazional din sălbăcie provin cel mai probabil din acvacultură și au fost eliberați în ultimii ani. Cu toate acestea, există o mică șansă să mai fie indivizi sălbatice. Specia este considerată critic periclitată. Sturionul adriatic poate fi găsit și în unele ferme din Bulgaria.

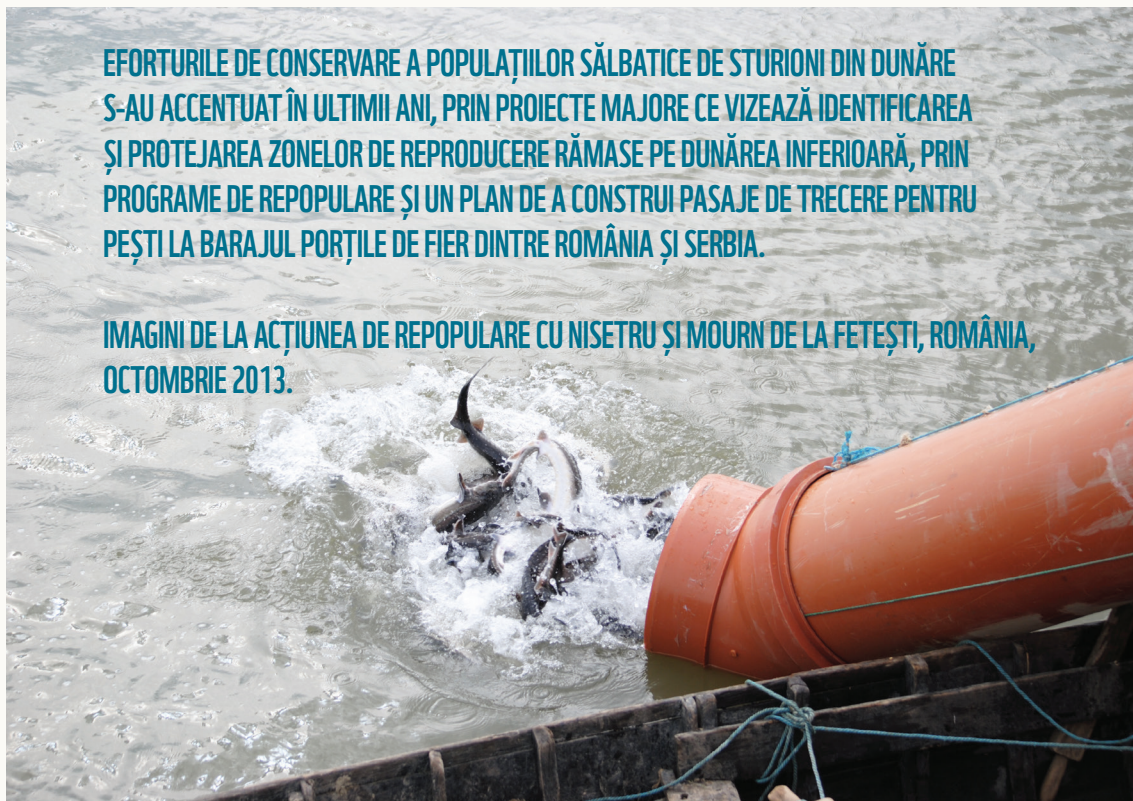
CARACTERISTICI

Rostru lat, scurt și rotund la capăt.

CONSERVAREA ȘI REPOPULAREA

EFORTURILE DE CONSERVARE A POPULAȚIILOR SĂLBATICE DE STURIONI DIN DUNĂRE S-AU ACCENTUAT ÎN ULTIMII ANI, PRIN PROIECTE MAJORE CE VIZEAZĂ IDENTIFICAREA ȘI PROTEJAREA ZONELOR DE REPRODUCERE RĂMASE PE DUNĂREA INFERIOARĂ, PRIN PROGRAME DE REPOPULARE ȘI UN PLAN DE A CONSTRUI PASAJE DE TRECERE PENTRU PEȘTI LA BARAJUL PORȚILE DE FIER DINTRE ROMÂNIA ȘI SERBIA.

IMAGINI DE LA ACȚIUNEA DE REPOPULARE CU NISETRU ȘI MOURN DE LA FETEȘTI, ROMÂNIA, OCTOMBRIE 2013.

CADRUL LEGAL

PRIVIND PESCUITUL STURIONILOR ȘI OPERAȚIUNILE DE ACVACULTURĂ

ÎNAINTE DE 2006,

prima implicare directă în conservarea sturionilor a venit din partea IUCN³, organizație fondată în 1948 care, în 1988 introduce pentru prima oară pe Lista Roșie șipul (*Acipenser sturio*) ca specie periclitată. Până în 1996, ca urmare a unei evaluări realizată de Grupul de Experți pentru Sturioni înființat special în acest scop, în Lista Roșie sunt adăugate toate celelalte specii. În 1997, CITES, convenție susținută de IUCN, ia la rândul ei în considerare starea populațiilor de sturioni și introduce șipul în Anexa I, adică pe lista speciilor amenințate cu dispariția, care nu pot fi comercializate decât în scopuri științifice sau din acvacultură, în timp ce restul speciilor sunt atribuite Anexei II, ce include specii care nu sunt neapărat periclitate, dar au nevoie de reglementări stricte, iar comerțul este supus regulilor CITES. Aceeași situație o întâlnim și în Directiva Habitate⁴ (92/43/EEC), adică șipul este strict protejat (Anexa I și II) iar celelalte specii, pentru a fi exploatate, fac obiectul unor măsuri de management (Anexa IV). În OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice⁵, care transpune Directiva la nivel național, șipul (*A. sturio*), considerat dispărut din Dunăre, nu mai apare pe nici o anexă, ci doar celelalte specii sunt listate în Anexa 5 cu specii având același regim ca cel din Anexa IV a Directivei Habitate. Ca urmare a introducerii pe anexele CITES, din 2001, pescuitul și comerțul cu sturioni proveniți din bazinul Mării Negre și Dunărea Inferioară și produse derivate din aceștia s-a făcut până în 2006 pe bază de cote și permise și autorizații CITES. Convenția CITES este implementată în

UE prin Regulamentele UE privind comerțul cu specii sălbatice. Acestea includ Regulamentul de bază (CE) Nr. 338/97⁶, Regulamentul (CE) Nr. 865/2006⁷ de stabilire a normelor de punere în aplicare al celui de bază și cel privind permisele (CE) Nr. 792/2012⁸ și un Regulament privind suspendările permise Comisiei să restricționeze introducerea în UE a anumitor specii, în urma unei proceduri de consultare cu statele de origine și Grupul de Analiză Științifică (CE) Nr. 578/2013⁹. La nivel național, aplicarea Convenției este responsabilitatea unei Autorități de Management CITES (Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice) și o Autoritate Științifică (INCDD), iar cele trei regulamente europene se reflectă în Ordinul Ministerului Mediului și Gospodăririi Apelor 255/2007 privind unele măsuri pentru aplicarea regulamentelor Uniunii Europene privind comerțul cu specii sălbatice de faună și floră¹⁰, cu modificările și completările ulterioare

ÎNTRE 1989 ȘI 2001

lipsa unei legi a pescuitului adaptată noilor realități politice și sociale naționale a întârziat măsurile de conservare a speciilor de sturioni. Abia în 2001, Legea 192 privind fondul piscicol, pescuitul și acvacultura¹¹, va introduce câteva măsuri specifice cum ar fi instituirea de perioade de prohibiție în timpul migrării de reproducere și reglementarea uneltelor de pescuit permise. În același an, CITES cere României și altor țări riverane Dunării Inferioare și Mării Negre să implementeze urgent un sistem de management transfrontalier al sturionilor, însă abia în 2005 se semnează oficial un acord între autoritățile de pescuit din fiecare țară și Autoritatea de Management CITES pentru implementarea

„Strategiei regionale pentru conservarea și managementul durabil al populațiilor de sturioni din NV Mării Negre și Dunărea Inferioară în concordanță cu cerințele CITES”. În ciuda tuturor acestor eforturi, valorile indicatorilor de monitorizare a nouă populații esențiale de sturioni din România pe o perioadă de patru ani (2002 – 2005), cum ar fi numărul de pescari, numărul de ore de pescuit cu plase pe o distanță de 100 de m, numărul de pești capturați, captura pe unitatea de efort, sex ratio, distribuția frecvenței lungimilor etc (Suciu, 2008)¹², au determinat CITES să convingă ANPA că pescuitul sturionilor din sălbăticie periclitează existența acestora. În consecință, a fost emis Ordinul comun al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și al Ministerului Mediului nr. 262/330/2006¹³ care a instituit interdicția totală de pescuit pe 10 ani, înlocuit mai târziu de Ordinul comun nr. 84/1302 din 2012 privind măsurile de refacere și conservare a populațiilor de sturioni din habitatele piscicole naturale și dezvoltarea acvaculturii de sturioni în România¹⁴. Acest ordin interzice pescuitul comercial al tuturor speciilor de sturioni, comercializarea produselor și subproduselor obținute de la exemplarele sălbatice (carne, icre etc) până la 31 decembrie 2015, dar și folosirea ohanelor și carmacelor pentru prinderea acestora. Dacă aceste unelte trebuie folosite în scop științific atunci ele pot fi utilizate doar în prezența personalului de cercetare anume desemnat de către deținătorul autorizației speciale de pescuit în scop științific. Exemplarele pescuite accidental trebuie redat mediei naturale indiferent de starea lor. Actuala lege cadru privind pescuitul și acvacultura din România este Ordonanța de Urgență a Guvernului numărul 23/2008 privind pescuitul și acvacultura¹⁵ cu modificările și completările ulterioare, care reglementează protecția, conservarea, administrarea și exploatarea resurselor acvatice vii, activitatea de acvacultură, procesarea și comercializarea produselor obținute din pescuit și acvacultură pe întreg teritoriul României. Punerea în aplicare a prevederilor acestei legi este

responsabilitatea ANPA, instituție publică de interes național, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, finanțată integral de la bugetul de stat, care funcționează în subordinea autorității publice centrale responsabile de pescuit și acvacultura. Dată fiind situația actuală a sturionilor, al cărui pescuit este interzis, aceste specii se supun, în special, unor articole din Capitolul III, Protecția, conservarea și exploatarea resurselor acvatice vii și a celor legate de acvacultură. De pildă, politica pentru sturioni este legată de măsuri determinate de starea resursei și de măsuri de refacere și conservare pentru resurse acvatice vii. Așadar, pescuitul sturionilor din sălbăticie nu se poate face fără o autorizație specială, netransmisibilă, cu caracter temporar, având drept scop cercetarea științifică sau prinderea reproducătorilor necesari în fermele specifice și care trebuie ținută la bordul navelor alături de alte documente obligatorii pentru pescuitul legal. Acest tip de autorizație este emis de ANPA, detaliile privind procedura de emitere a acestor permise fiind cuprinse în Ordinul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Durabile 75/2012 privind autorizarea exercitării pescuitului sturionilor în scopul reproducerii artificiale pentru obținerea de puiet pentru acvacultură și popularea de susținere a bazinelor piscicole naturale, precum și în scop științific¹⁶. Paza resurselor acvatice vii, deci și a sturionilor, se face în conformitate cu prevederile Legii 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor¹⁷ cu modificările și completările ulterioare iar procedura de control și cea de inspecție se stabilesc de către ANPA. Sistemul de înregistrare a loturilor de sturioni din crescătorii și a caviarului obținut din activități de acvacultură și de marcare prin etichetarea caviarului este reprezentat de Hotărârea numărul 1191 din 24 noiembrie 2010¹⁸, precum și de Ordinul nr. 255/2007. Astfel, orice persoană fizică sau juridică care este interesată să desfășoare activități de creștere/import/comerț cu sturioni trebuie să transmită o serie de informații către Autoritatea

Științifică CITES pentru a fi trecute în registrul CITES. Documentele necesare pentru includerea în registrul CITES sunt: fișele de înregistrare a loturilor de pui de sturioni de o vară produși în țară, importați sau introduși pe teritoriul României din alt stat membru al Uniunii Europene [art.6(a)]; fișele de înregistrare a remonților și a reproducătorilor de sturioni crescuți în țară, importați sau introduși pe teritoriul României din alt stat membru al Uniunii Europene, [art.6(b)]; fișele de înregistrare a icrelor obținute de la sturionii de crescătorie [art.6(c)].

Registrul CITES poate fi consultat la adresa www.ddni.ro/rosturgeons și conține o bază de date cu puii de sturioni din crescătorii, precum și o bază de date cu sturionii adulți, remonți și reproducători, din crescătorii.

De menționat este faptul că toate exemplarele femele din stocurile de reproducere, produse în țară sau importate trebuie să fie marcate cu un microcip sub tegument, deasupra liniei laterale stângi din apropierea capului.

În controlul respectării prevederilor CITES sunt implicate:

- pe teritoriul României, Garda Națională de Mediu împreună cu comisariatele din teritoriu, ca organ specializat de inspecție și control cu atribuții în prevenirea, constatarea și sancționarea nerespectării reglementărilor prevăzute în legile specifice domeniului biodiversității și ariilor naturale protejate, așa cum se menționează în HG 1005/2012 privind organizarea și funcționarea GNM¹⁹
- la granițele cu statele care nu aparțin Uniunii Europene, ANAF prin Direcția Generală a Vămirilor.

Din punctul de vedere al siguranței alimentare, controlul calității caviarului, al cărnii de sturioni și al altor produse derivate revine Autorității Naționale Sanitar Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor cu competențe atât pe teritoriul național, cât și la granița Comunității Europene cu țări terțe.

³ Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii

⁴ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, publicat în JOL 206/22.07.1992

⁵ Publicată în Monitorul Oficial numărul 442/29.06.2007, aprobată prin Legea nr.49/2011 cu modificările și completările ulterioare

⁶ Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea, publicat în JOL 61 din 03.03.1997

⁷ Publicat în JOL 166/19.6.2006, cu modificările și completările ulterioare.

⁸ Publicat în JOL 242/07.09.2012, cu modificările și completările ulterioare.

⁹ Publicat în JOL 169/21.06.2013, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁰ Publicat în Monitorul Oficial nr. 229/03.04.2007, cu modificările și completările ulterioare.

¹¹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 200/20.04.2001. Legea a fost abrogată de OUG 23/2008 privind pescuitul și acvacultura

¹² Suci R. 2008 "Sturgeon of the NW Black Sea and Lower Danube River countries". At International Experts Workshop on CITES Non-detriment Findings – 17 – 22 November 2008, Cancun, Mexico

¹³ Ordinul privind conservarea populațiilor de sturioni din apele naturale și dezvoltarea acvaculturii de sturioni în România, publicate în Monitorul Oficial nr. 385 din 04.05.2006

¹⁴ Publicat în Monitorul Oficial nr. 300 din 7 mai 2012

¹⁵ Publicată în Monitorul Oficial numărul 180 din data de 10.03.2008.

¹⁶ Aprobata și modificată prin Legea numărul 317/2009 publicată în Monitorul Oficial numărul 708 din 21.10.2009, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁷ Publicat în Monitorul Oficial nr. 252 din 13.04.2012, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁸ Publicată în Monitorul Oficial nr. 525 din 22.07.2003, cu modificările și completările ulterioare.

¹⁹ Publicat în Monitorul Oficial numărul 831 din 13 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare.

²⁰ Publicat în Monitorul Oficial nr. 729 din 29.10.2012, cu modificările și completările ulterioare.

COMERȚUL CU STURIONI

CAVIARUL REPREZINTĂ OUĂLE NEFERTILIZATE DE STURIONI. DE OBICEI, ACESTEA SUNT RECOLTATE DE LA FEMELE DE STURIONI UCISE ÎNAINTE CA OUĂLE SĂ SE SPARGĂ (ACESTEA SE POT SPARGE FOARTE UȘOR FORMÂND O MASĂ LIPICIOASĂ). CAVIARUL ESTE CONSIDERAT O DELICATESĂ ȘI ASTA ÎL FACE UNUL DINTRE CELE MAI SCUMPE PRODUSE PROVENITE DE LA ANIMALE SĂLBATICE. VALOAREA ECONOMICĂ REPREZINTĂ PRINCIPALUL MOTIV PENTRU DECLINUL DRAMATIC AL STURIONILOR ATÂT DIN DUNĂRE CÂT ȘI LA NIVEL MONDIAL.

CELE MAI COMUNE VARIETĂȚI ALE CAVIARULUI DIN COMERȚ

- **BELUGA** (provenit de la morun; culoare argintiu-gri spre negru, ouă mari de aproximativ 3,5 mm, foarte scump, de obicei vândute în cutii cu capac albastru).
- **OSETRA/OSIETRA** (provenit în principal de

la nisetru sau de la ruda apropiată a acestuia Sturionul Persan (*Acipenser persicus*); culoare maro închis spre auriu, ouă de dimensiuni medii aproximativ 2-3 mm, scump, de obicei vândută în cutii metalice cu capac galben).

- **SEVRUGA** (provenit de la păstrugă, de culoare gri, ouă de dimensiuni mici de aproximativ 2 mm, preț scăzut, de obicei vândut în cutii metalice cu capac roșu).

ȘI PRODUSE DERIVATE

Este foarte greu de determinat vizual specia de origine, având în vedere că dimensiunile și culorile variază în funcție de vârsta și de specie. Pentru determinare – cel puțin a speciei materne – cea mai bună metodă o reprezintă analiza ADN (vezi secțiunea „Informații și sfaturi utile”).

AMESTECUL CAVIARULUI DE LA DIFERITE SPECII

Caviarul provenit de la diferite specii de sturioni nu poate fi amestecat în containerul primar (cel care intră în contact direct cu caviarul), exceptând cazul „caviarului presat”.

CAVIARUL PRESAT

„Caviarul presat”^{*} este format dintr-o pastă sărată compusă din icrele deteriorate de sturioni și poate fi o combinație de la diferite specii de sturioni.

SUBSTITUENȚII CAVIARULUI

Ouăle altor specii de pești (Icre de *Cyclopterus lumpus*, specie de pește din Atlanticul de Nord, Marea Baltică și din zonele adiacente Oceanului Arctic, somon, hering etc) sunt deseori vândute ca fiind „caviar”. Având în vedere că icrele provin de la specii ce nu sunt protejate de Convenția CITES, acestea nu se supun regulilor de comercializare a speciilor sălbatice pe cale de dispariție. Cu toate acestea, caviarul substituit este adesea vândut ca provenind de la sturioni, în detrimentul consumatorilor.

CARNEA DE STURIONI

Considerată o delicată, aceasta este mult mai scumpă decât carnea altor specii locale de pești. În timp ce caviarul este în principal

exportat din bazinul Inferior al Dunării, carnea este consumată la nivel local. Carnea este comercializată proaspătă, afumată, congelată sau uscată, pe bucăți sau întreg, sub formă de fileuri, terină, conservă etc.

ALTE PRODUSE

Printre produsele alternative provenite de la sturioni care pot fi comercializate se numără pielea și produsele lucrate manual din piele, clei realizat din vezica gazoasă, specimene împăiate, extract de caviar pentru creme faciale de lux (cu o creștere puternică a importurilor în UE, în valoarea de 2,7 miliarde de euro în 2011). De asemenea sunt comercializate și exemplare vii, atât pentru acvacultură (în special puiet sau ouă fertilizate), cât și în scopuri ornamentale (în special cega).

Toate speciile de sturioni, precum și produsele derivate din aceștia se supun regulilor de comercializare impuse de Convenția CITES și de Regulamentele UE privind Comercializarea Speciilor Sălbatice.

^{*} caviar presat - caviar compus din icrele nefecundate ale unuia sau mai multor specii de sturioni sau pești cu padelă, rezultate după procesarea și prepararea caviarului de înaltă calitate (Art. 2 HG 1191/2010)

VOLUME ȘI TENDINȚE

ÎN COMERȚUL LEGAL ÎN ROMÂNIA ȘI BULGARIA

România și Bulgaria au o istorie lungă în ceea ce privește pescuitul sturionilor și comerțul cu caviar. Până relativ recent, cele două state dunărene au fost printre primele 10 țări exportatoare de caviar la nivel mondial. În perioada 1998-2008, Bulgaria a raportat o cantitate de peste 20.000 de kilograme exportată legal, iar România peste 26.000 kilograme. În România, caviarul a fost de origine sălbatică, cu cantități ce au scăzut gradual după nivelul maxim din anul 2000, până la 0 în 2006, când a început interdicția de pescuit a sturionilor. Exporturile din

Bulgaria au fluctuat între 1998 și 2005, apogeul atingându-se în anul 2006, datorită creșterii comerțului cu caviar produs în ferme. După aderarea celor două țări la Uniunea Europeană în 2007, comerțul către celelalte țări membre UE – printre acestea numărându-se și principalele țări consumatoare de caviar- nu a mai fost centralizat în baza de date CITES, deoarece nu au mai fost contabilizate ca fiind exporturi. Din această cauză statisticile disponibile care să descrie tendințele privind acest tip de comerț sunt puține.

PESCUITUL ȘI COMERȚUL ÎLEGAL

ÎN ROMÂNIA ȘI BULGARIA

Datele referitoare la pescuitul de sturioni și la comerțul cu caviar ilegal sunt greu de obținut. Cu toate acestea, experți din România și Bulgaria consideră pescuitul ilegal ca fiind principala amenințare la adresa sturionilor din regiune, conform estimărilor capturile neraportate depășesc cu mult capturile legale dinaintea interdicției. Pentru ca o prohibiție totală să fie eficientă forța de constrângere trebuie să fie puternică, iar braconajul să fie eliminat. Cu toate acestea, controlul activităților ilicite a devenit mult mai dificil, din cauza tehnologiilor moderne utilizate de către braconieri, cum ar fi aparatele GPS, telefoanele mobile și bărcile rapide.

O analiză a confiscărilor din perioada 2000-2009, în care a fost implicată România, a fost documentată de nouă confiscări de caviar totalizând 25 de kilograme și au avut loc în trei țări ale Uniunii Europene (Germania, Ungaria, Italia). În contrast, în această perioadă nu au fost raportate confiscări în România, ceea ce poate fi un indicator al controlului insuficient. Volumul real al comerțului ilegal poate fi bineînțeles considerat mai mare decât s-a arătat în cazurile raportate.

Un studiu al pieței realizat de o echipă WWF care a acționat sub acoperire în România și Bulgaria în 2011/2012 a demonstrat că pescuitul sturionilor și comerțul cu caviar sălbatic continuă în cele două țări în ciuda interdicției totale.

Din 30 de eșantioane obținute din magazine, restaurante, vânzători stradali precum și din alte locații, 5 au fost declarate de către vânzători ca provenind de la sturioni sălbatici

(fiind prin urmare ilegale), iar analizele ADN au arătat că 4 dintre ele proveneau de la morun. Opt eșantioane (excluzându-le pe cele cumpărate din restaurante, unde era de așteptat ca etichetele cutiilor să nu fie la vedere) nu au avut etichetele și codurile impuse de Convenția CITES, ceea ce arată o încălcare clară a Regulamentelor UE privind Comerțul cu Specii Sălbatic. Pe parcursul derulării studiului s-a constatat că tendința majorității celor care oferă spre vânzare caviar, mai ales dacă era presupus a fi ilegal, este să vândă persoanelor de încredere. Rezultatul este un lanț de custodie secret între braconieri și clienți.

Analiza pieței a oferit informații importante în legătură cu pescuitul ilegal. Pescarii au afirmat că, pentru a captura sturionii folosesc echipamente moderne precum sonare (în scopul detectării lor în fluviu), aparate GPS (pentru a localiza uneltele de pescuit ilegale scufundate; în locul mărcării locurilor respective cu geamanduri care pot fi descoperite de către inspectorii piscicoli), unelte moderne interzise (generatoare de curent), dar și unelte tradiționale pentru aceste specii („carmace”= șiruri de cărlige mari din oțel). Faptul că organele de control descoperă în repetate rânduri unelte ilegale de pescuit sprijină corectitudinea acestei informații. Sute de metri de „carmace” și echipamentele de pescuit electric utilizate pentru braconaj sunt confiscate de către inspectorii piscicoli din Dunăre în mod regulat.

CAVIARUL PROVENIT DIN ACVACULTURĂ

Deoarece caviarul sălbatic a devenit din ce în ce mai rar, comerțul internațional cu acesta fiind suspendat încă din anul 2011, cererea pentru acest produs este satisfăcută din ce în ce mai mult de caviarul provenit din ferme. Crescătorii de sturioni reprezintă un sector cu o creștere rapidă, atât la nivel regional, cât și mondial. Datele de export ale caviarului produs în fermele din Bulgaria arată o creștere rapidă, de la 100 de kg începând cu anul 2002, ajungând la 6000 kg în 2012. La nivel mondial, mai mult de 150 de tone de caviar sunt produse în ferme.

Producția de caviar în acvacultură necesită investiții mari și are o perioadă mare de recuperare a cheltuielilor până când peștele ajunge la maturitate și caviarul poate fi recoltat. Este nevoie de cel puțin 6 ani ca femelele de sturion siberian (*Acipenser baeri*) să ajungă la maturitate sexuală și de două ori mai mult pentru morun (*Huso huso*). Deoarece pentru a obține caviarul, femelele sunt de cele mai multe ori ucise, profitul de la o femelă adultă se obține doar o singură dată.

Dacă fermele funcționează în conformitate cu cerințele de conservare a naturii (ex. achiziție legală a reproducătorilor, prevenirea scăpării accidentale a hibridilor sau a speciilor exotice), industria acvaculturii poate avea efecte pozitive atât pentru bunăstarea locală, cât și pentru sturionii sălbatici deoarece poate satisface cererea de caviar fără a exploata populațiile naturale. Cu toate acestea, acvacultura poate fi riscantă pentru sturionii sălbatici. În ultimii ani au fost exprimate îngrijorări referitoare la faptul că activitățile din acvacultură pot fi

implicate în „spălarea” sturionilor sălbatici și a caviarului acestora. Se afirmă că sturionii capturați ilegal sunt folosiți ca reproducători și că, sturionii capturați legal pentru reproducere nu mai sunt eliberați înapoi în fluviu.

Un alt potențial pericol pentru sturioni este declararea caviarului provenit din sălbăcie drept caviar din acvacultură, această practică având ca scop acoperirea activității de braconaj. Diferențierea dintre cele două tipuri de caviar este dificilă întrucât se poate face numai prin determinări de izotopi sau a compoziției acizilor grași, metode destul de costisitoare și încă nestandardizate. Rezultatele preliminare ale investigațiilor crimei organizate din Germania, au arătat că, deși caviarul era etichetat ca fiind din fermele din Bulgaria provenea de fapt din Marea Caspică. Cercetări referitoare la caviarul vândut în SUA au semnalat cazuri în care inclusiv caviarul foarte scump (cel de morun) a fost vândut în mod fraudulos ca fiind un produs de calitate inferioară (cum ar fi caviarul Sevruga). Aceasta este probabil o altă situație în care produsul recoltat de la specimene sălbatici a fost vândut în mod ilegal ca provenind din acvacultură.

STURIONII ȘI CAVIARUL

PRODUS ÎN ACVACULTURĂ ÎN ROMÂNIA

În România, acvacultura sturionilor are o istorie scurtă. Prima reproducere artificială cu succes a morunului a fost realizată în 2004 la Isaccea. Aceeași companie a deschis o fermă de creștere a sturionilor în anul 2009 pe Lacul Horia. În 2006, a fost construită a doua fermă la Tămădău. În prezent sunt crescuți sturioni în mai mult de 10 zone din România.

Cele mai populare specii din fermele românești sunt păstruga (*Acipenser stellatus*), nisetrul (*Acipenser gueldenstaedtii*), morunul (*Huso*

huso) și cega (*Acipenser ruthenus*).

Comaniile românești poduc sturioni, puiet, ouă fertilizate și, începând din decembrie 2012, caviar (în prezent o singură companie a ajuns la maturitate: S.C. Danube Research Consulting S.R.L., cunoscută în trecut ca S.C Kaviar House).

Pentru companiile licențiate din România, vezi Licențierea companiilor.

PRINCIPALELE ȚĂRI

PRODUCĂTOARE ȘI CONSUMATOARE

Pentru caviarul provenit de la sturionii sălbatici, cele mai mari state exportatoare au fost cele din regiunea Mării Caspice: Iran, Rusia, Kazahstan și Azerbaijan. Cum comerțul cu caviar sălbatic provenit dintr-un stoc comun nu mai este permis în prezent (exceptând situațiile în care s-au stabilit cote), caviarul legal provine din țări care au facilități de acvacultură: statele membre UE – de ex. Germania, Franța, Italia, Spania, Bulgaria-China, SUA, Rusia, Israel, Uruguay etc. UE și Elveția sunt reexportatori foarte

importanți.

Cei mai mari importatori de caviar la nivel mondial sunt statele membre ale UE - în special Germania și Franța- SUA, Elveția și Japonia. În anul 2011, importurile de caviar în UE au fost estimate la aproximativ 28 de milioane de euro, cu aproximativ 97% din valoarea caviarului provenind de la speciile din acvacultură.

CERINȚE LEGALE

PENTRU CÔMERȚUL CU CAVIAR

REGULAMENTELE UE PRIVIND CÔMERȚUL CU SPECII SĂLBATICE/CITES

Toate cele 27 de specii de sturioni și pești cu padelă sunt înscrise în Anexele Convenției CITES. În afară de 2 specii, toate celelalte sunt înscrise în Anexa II CITES (respectiv Anexa B a Regulamentelor Uniunii Europene), iar comerțul internațional este reglementat printr-

un sistem de permise și certificate, emise de Autoritățile Naționale de Management CITES. Indiferent dacă sunt prinși din sălbăcie sau crescuți în captivitate, toate speciile de sturioni intră sub incidența Convenției CITES precum și a regulamentelor UE. Acestea includ părți sau produse, inclusiv caviar, carne, puieți, ouă fertilizate etc.

Principalele Regulamente UE privind comerțul cu specii sălbatice pot fi găsite la adresa: http://ec.europa.eu/environment/cites/legislation_ro.htm

Principalele reglementări sunt:

Regulamentul (CE) Nr. 338/97 [<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1997:061:0001:0069:EN:PDF>],

modificat prin Regulamentul (CE) Nr. 750/2013 [<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:212:0001:0092:EN:PDF>] precum și

Regulamentul (CE) Nr. 865/2006 [<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:166:0001:0069:EN:PDF>],

modificat prin Regulamentul (CE) Nr. 100/2008 [<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:031:0003:0014:EN:PDF>]

și prin Regulamentul (CE) Nr. 791/2012 [<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:242:0001:0012:EN:PDF>]

Documente relevante despre CITES și sturioni, pot fi accesate aici: <http://www.cites.org/eng/prog/sturgeon/index.shtml>

SISTEMUL DE DOCUMENTE IMPUSE DE CONVENȚIA CITES

Orice transport internațional ce conține sturioni sau produse derivate trebuie să fie însoțit întotdeauna de certificatele sau permisele CITES corespunzătoare, emise de Autoritățile Naționale de Management CITES și ștampilate de către ofițerii vamali la punctul de primă intrare în Uniunea Europeană.

În situația în care caviarul este introdus în spațiul comunității printr-un alt stat membru și încărcătura este împărțită în transporturi separate, o copie a documentelor originale trebuie să însoțească fiecare transport.

CERTIFICATELE ȘI PERMISELE CITES

Permisele de import, export, reexport etc trebuie să fie conforme cu modelele impuse de Regulamentele Comisiei. Dimensiunea acestor permise este A4, iar culoarea diferă în funcție de permis, astfel:

- Alb pentru original (formularul 1), cu un fond ghioșat de culoare gri pe față, astfel încât să indice orice falsificare prin mijloace mecanice sau chimice
- Galben pentru exemplarul destinat titularului (formularul 2)
- Verde pal în cazul exemplarului pentru țara exportatoare sau reexportatoare ori exemplarul care trebuie returnat către vamă autorității emitente în cazul unui permis de export al sau al unui certificat de reexport (formularul 3).

Modelele, instrucțiunile de completare sunt explicate și detaliate de Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 792/2012 al Comisiei²⁰.

Aceste formulare trebuie să fie dactilografiate. Nu trebuie să conțină nicio ștersătură sau modificare, exceptând situația în care sunt autentificate prin ștampilă și semnătura autorității de management emitente.

INTRODUCEREA PE TERITORIUL UNIUNII EUROPENE

Introducerea pe teritoriul Uniunii Europene este supusă verificărilor necesare și prezentării prealabile la biroul vamal de la frontiera de intrare, a unui permis de import eliberat de un organ de gestionare din statul membru de destinație²¹.

Un permis de import nu este valid fără documentele de corespondență valide din țara de export sau reexport (=permis de export sau certificat de reexport).²²

Importatorul va preda la biroul vamal de la punctul de introducere pe teritoriul Uniunii Europene:

- Permisul de import original (formularul 1)

- Copia pentru titular (formularul 2)
- Orice altă documentație din țara de re/export dacă sunt menționate pe permisul de import.²³
- Ofițerul vamal, după completarea căsuței 27 al permisului de import original (formularul 1) și a copiei formularului pentru titular (formularul 2), le va înapoia importatorului.²⁴

LINIEA EUROPEANĂ/ROPEAN UNION		PERMIS/ CERTIFICATE		No./ No	
Import/Export/Reexportation/Export/Import/Export		IMPORT EXPORT REEXPORT OTHER		2. Valence datei Last date of validity	
3. Importator/Importeur		Convertite privind controlul internatinal al specializatiilor de transport si transportul de bunuri in conformitate cu Conventia internationala privind incheierea Acordului de servicii de transport si transportul de bunuri			
4. Locul actual al transportatorului		A. Tara de transport/ Country of transport			
5. Locul actual al transportatorului		B. Tara de transport/ Country of transport			
6. Locul actual al transportatorului		7. Activitatea de transport/Transport Management Activity			
8. Locul actual al transportatorului		8.1. Modul de transport/ Mode of transport		8.2. Cantitate/Quantity	
9. Locul actual al transportatorului		9.1. Anul de transport/ Year of transport		9.2. Cantitate/Quantity	
10. Locul actual al transportatorului		10.1. Anul de transport/ Year of transport		10.2. Cantitate/Quantity	
11. Locul actual al transportatorului		11.1. Anul de transport/ Year of transport		11.2. Cantitate/Quantity	
12. Locul actual al transportatorului		12.1. Anul de transport/ Year of transport		12.2. Cantitate/Quantity	
13. Locul actual al transportatorului		13.1. Anul de transport/ Year of transport		13.2. Cantitate/Quantity	
14. Locul actual al transportatorului		14.1. Anul de transport/ Year of transport		14.2. Cantitate/Quantity	
15. Locul actual al transportatorului		15.1. Anul de transport/ Year of transport		15.2. Cantitate/Quantity	
16. Locul actual al transportatorului		16.1. Anul de transport/ Year of transport		16.2. Cantitate/Quantity	
17. Locul actual al transportatorului		17.1. Anul de transport/ Year of transport		17.2. Cantitate/Quantity	
18. Locul actual al transportatorului		18.1. Anul de transport/ Year of transport		18.2. Cantitate/Quantity	
19. Locul actual al transportatorului		19.1. Anul de transport/ Year of transport		19.2. Cantitate/Quantity	
20. Locul actual al transportatorului		20.1. Anul de transport/ Year of transport		20.2. Cantitate/Quantity	
21. Locul actual al transportatorului		21.1. Anul de transport/ Year of transport		21.2. Cantitate/Quantity	
22. Locul actual al transportatorului		22.1. Anul de transport/ Year of transport		22.2. Cantitate/Quantity	
23. Locul actual al transportatorului		23.1. Anul de transport/ Year of transport		23.2. Cantitate/Quantity	
24. Locul actual al transportatorului		24.1. Anul de transport/ Year of transport		24.2. Cantitate/Quantity	
25. Locul actual al transportatorului		25.1. Anul de transport/ Year of transport		25.2. Cantitate/Quantity	
26. Locul actual al transportatorului		26.1. Anul de transport/ Year of transport		26.2. Cantitate/Quantity	
27. Locul actual al transportatorului		27.1. Anul de transport/ Year of transport		27.2. Cantitate/Quantity	
28. Locul actual al transportatorului		28.1. Anul de transport/ Year of transport		28.2. Cantitate/Quantity	
29. Locul actual al transportatorului		29.1. Anul de transport/ Year of transport		29.2. Cantitate/Quantity	
30. Locul actual al transportatorului		30.1. Anul de transport/ Year of transport		30.2. Cantitate/Quantity	
31. Locul actual al transportatorului		31.1. Anul de transport/ Year of transport		31.2. Cantitate/Quantity	
32. Locul actual al transportatorului		32.1. Anul de transport/ Year of transport		32.2. Cantitate/Quantity	
33. Locul actual al transportatorului		33.1. Anul de transport/ Year of transport		33.2. Cantitate/Quantity	
34. Locul actual al transportatorului		34.1. Anul de transport/ Year of transport		34.2. Cantitate/Quantity	
35. Locul actual al transportatorului		35.1. Anul de transport/ Year of transport		35.2. Cantitate/Quantity	
36. Locul actual al transportatorului		36.1. Anul de transport/ Year of transport		36.2. Cantitate/Quantity	
37. Locul actual al transportatorului		37.1. Anul de transport/ Year of transport		37.2. Cantitate/Quantity	
38. Locul actual al transportatorului		38.1. Anul de transport/ Year of transport		38.2. Cantitate/Quantity	
39. Locul actual al transportatorului		39.1. Anul de transport/ Year of transport		39.2. Cantitate/Quantity	
40. Locul actual al transportatorului		40.1. Anul de transport/ Year of transport		40.2. Cantitate/Quantity	
41. Locul actual al transportatorului		41.1. Anul de transport/ Year of transport		41.2. Cantitate/Quantity	
42. Locul actual al transportatorului		42.1. Anul de transport/ Year of transport		42.2. Cantitate/Quantity	
43. Locul actual al transportatorului		43.1. Anul de transport/ Year of transport		43.2. Cantitate/Quantity	
44. Locul actual al transportatorului		44.1. Anul de transport/ Year of transport		44.2. Cantitate/Quantity	
45. Locul actual al transportatorului		45.1. Anul de transport/ Year of transport		45.2. Cantitate/Quantity	
46. Locul actual al transportatorului		46.1. Anul de transport/ Year of transport		46.2. Cantitate/Quantity	
47. Locul actual al transportatorului		47.1. Anul de transport/ Year of transport		47.2. Cantitate/Quantity	
48. Locul actual al transportatorului		48.1. Anul de transport/ Year of transport		48.2. Cantitate/Quantity	
49. Locul actual al transportatorului		49.1. Anul de transport/ Year of transport		49.2. Cantitate/Quantity	
50. Locul actual al transportatorului		50.1. Anul de transport/ Year of transport		50.2. Cantitate/Quantity	
51. Locul actual al transportatorului		51.1. Anul de transport/ Year of transport		51.2. Cantitate/Quantity	
52. Locul actual al transportatorului		52.1. Anul de transport/ Year of transport		52.2. Cantitate/Quantity	
53. Locul actual al transportatorului		53.1. Anul de transport/ Year of transport		53.2. Cantitate/Quantity	
54. Locul actual al transportatorului		54.1. Anul de transport/ Year of transport		54.2. Cantitate/Quantity	
55. Locul actual al transportatorului		55.1. Anul de transport/ Year of transport		55.2. Cantitate/Quantity	
56. Locul actual al transportatorului		56.1. Anul de transport/ Year of transport		56.2. Cantitate/Quantity	
57. Locul actual al transportatorului		57.1. Anul de transport/ Year of transport		57.2. Cantitate/Quantity	
58. Locul actual al transportatorului		58.1. Anul de transport/ Year of transport		58.2. Cantitate/Quantity	
59. Locul actual al transportatorului		59.1. Anul de transport/ Year of transport		59.2. Cantitate/Quantity	
60. Locul actual al transportatorului		60.1. Anul de transport/ Year of transport		60.2. Cantitate/Quantity	
61. Locul actual al transportatorului		61.1. Anul de transport/ Year of transport		61.2. Cantitate/Quantity	
62. Locul actual al transportatorului		62.1. Anul de transport/ Year of transport		62.2. Cantitate/Quantity	
63. Locul actual al transportatorului		63.1. Anul de transport/ Year of transport		63.2. Cantitate/Quantity	

© CITES Virtual College

²⁹ Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 792/2012 al Comisiei din 23 august 2012 de stabilire a modelelor pentru permisele, certificatele și alte documente prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 865/2006 al Comisiei publicat în JOI 242/07.09.2012

²¹ Articolul 4(2), Regulamentul (CE) nr. 338/97 al Consiliului din 9 decembrie 1996 privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea, publicat în JOL 61 din 03.03.1997

²² Art. 10 Regulamentul (CE) nr. 865/2006 al Comisiei din 4 mai 2006 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 338/97 al Consiliului privind protecția speciilor faunei și florei sălbatice prin controlul comerțului cu acestea, publicat în JOL 166 din 19.06.2006

²³ Art. 22 Regulamentul (CE) nr. 865/2006

²⁴ Art. 23 Regulamentul (CE) nr. 865/2006

EXPORTUL, REEXPORTUL DIN UNIUNEA EUROPEANĂ

Exportul sau reexportul în afara UE este supus realizării verificărilor necesare și prezentării prealabile la biroul vamal unde se încheie formalitățile de export, al unui permis, de export sau al unui certificat de reexport eliberat de un organ de gestionare din statul membru pe al cărui teritoriu sunt localizate speciile [art.5(4) Regulamentul 338/97].

Exportatorul va prezenta la biroul vamal următoarele documente:

- permisul de export sau certificatul de reexport în original (formularul 1)
- exemplarul pentru titular (formularul 2) și
- exemplarul care trebuie returnat autorității de gestionare emitente (formularul 3) (art.27 Regulamentul (CE) 865/2006)

Ofițerul vamal, după completarea căsuței 27, va returna permisul de export în original (formularul 1) sau certificatul de reexport și exemplarul pentru titular (formularul 2) re/exportatorului. (art. 28 Regulamentul (UE) nr. 865/2006).

DEROGARE PENTRU CONSUM PROPRIU

Pentru caviarul aflat în comerțul internațional, există o derogare pentru cantități ce nu depășesc 125 grame de caviar (de la speciile incluse în Anexa B), pe persoană. Importul sau exportul acestora nu necesită permise dacă este folosit în scop personal, ceea ce înseamnă că:

- Este achiziționat legal.
- Este achiziționat în scop personal, nefiind utilizat în scop comercial.
- Este transportat în bagajul personal în momentul importului/exportului.

Cu toate acestea, cerințele de etichetare a cutiilor impuse de Convenția CITES sunt obligatorii (vezi capitolul dedicat etichetării).

COMERȚUL CU CAVIAR ÎN INTERIORUL UNIUNII EUROPENE

Transportul caviarului produs în Uniunea Europeană nu necesită permise CITES deoarece aceasta reprezintă o piață comună astfel încât comerțul este văzut ca fiind intern. Cu toate acestea, este obligatorie eticheta CITES.

LICENȚIEREA COMPANIILOR

Orice firmă care are ca obiect de activitate procesarea sau (re-)ambalarea caviarului, inclusiv operațiunile de producere de caviar în acvacultură, precum și exportatorii trebuie să fie autorizați de către Autoritatea de Management CITES din țara de origine pentru a putea procesa, reambala sau exporta caviarul.²⁵

Registrul exportatorilor autorizați precum și al companiilor care se ocupă de procesarea și re-/ambalarea pentru speciile de sturioni și pești cu padelă se găsește pe site-ul dedicat Convenției CITES:

<http://www.cites.org/eng/common/reg/ce/RO>

Companiile autorizate sunt obligate să păstreze informații adecvate despre cantitățile de caviar importate, exportate, produse, depozitate, etc. Un cod unic de înregistrare este atribuit fiecărei companii procesoatoare, re/exportatoare de către Autoritatea de Management. Codul de înregistrare este parte a etichetei obligatorii CITES (pagina 40).

²⁵ Articolul 66 Regulamentul (CE) nr.865/2006 cu completările și modificările ulterioare

În România, sunt 4 companii înregistrate, conform site-ul CITES, ca fiind unități exportatoare și/sau procesatoare sau de reambalare (incluzând caviarul produs în acvacultură):

NUMELE COMPANIEI	ADRESA	NUMĂRUL DE ÎNREGISTRARE	ÎNREGISTRAT CA EXPORTATOR	ÎNREGISTRAT CA PROCESATOR/ REAMBALATOR (INCLUSIV OPERAȚIUNILE DE PRODUCERE A CAVIARULUI)
SC Aquarom Elite Distributions SRL	Str. Praga, Nr. 7, sector 1, București	0001	✓	✓
SC Delta Fish Distribution 2003 SRL	Str. Soldat Nitu Ene Nr. 92B, sector 2 București Adresa sediului: str. Prolungirea Ghencea Nr. 93L, sector 6, București	0002	✓	✓
SC Danube Research Consulting SRL	Adresa fermei: sat Horia, județul Tulcea Adresa firmei: str. Câmpia Libertății nr. 89bis, Isaccea, județul Tulcea	0003	✓	✓
SC INTERFRIG SRL	Sat Cataloi, județ Tulcea	0004	✓	✓

REGULILE DE ETICHETARE A CAVIARULUI

În anul 2006, Uniunea Europeană a introdus ca fiind obligatorie etichetarea cutiilor de caviar în toate Statele Membre.²⁶ Acestea urmăresc sistemul universal de etichetare folosit de toate Părțile semnatare ale Convenției CITES.^{27 28} Ca rezultat, toate cutiile de caviar trebuie să aibă eticheta CITES. Sistemul de etichetare al caviarului este realizat cu scopul de a ajuta guvernele, companiile și consumatorii să distingă caviarul legal de cel ilegal și să se asigure că tot caviarul introdus pe piață provine din surse legale.

Toate containerele de caviar, incluzând cutiile, borcanele, indiferent de dimensiune (inclusiv cele cu mai puțin de 125 de grame, care pot fi importate fără a avea permise CITES – vezi SISTEMUL DE DOCUMENTAȚIE CITES), trebuie să aibă o etichetă nereutilizabilă ce va conține detalii despre țara de origine a caviarului. Aceasta este obligatorie pentru

caviarul tuturor speciilor de sturioni (inclusiv hibrizi), indiferent dacă provine din sălbăticie sau din captivitate, dacă este produs în scop comercial sau nu, și atât pentru comerțul național, cât și pentru cel internațional. Eticheta nereutilizabilă trebuie să fie aplicată de unitatea de procesare sau re/ambalare și trebuie să sigileze cutia sau caviarul astfel încât să permită evidențierea oricărei deschideri a ambalajului, și să nu poată fi transferată pe o altă cutie sau îndepărtată fără să se distrugă. Aceste reguli sunt direct aplicabile în toate statele membre ale UE, care trebuie să se asigure că toate cutiile de caviar plasate pe piață, indiferent dacă sunt produse pe teritoriul lor sau importate, sunt etichetate corespunzător.

²⁶ Art 64 și urm. Regulamentul (CE) 865/2006 coroborat cu art 18 Regulamentul (CE) 100/2008
²⁷ CITES Resolution Conf. 11.13 Universal labelling system for the identification of caviar [http://www.cites.org/eng/res/all/11/E11-13.pdf]
²⁸ CITES Resolution Conf. 12.7 (Rev. CoP16) Conservation of and trade in sturgeons and paddlefish [www.cites.org/eng/res/12/12-07R14.php]

ETICHETA PENTRU CAVIAR TREBUIE SĂ CONȚINĂ URMĂTOARELE INFORMAȚII:

1. Codul standard al speciei (format din grupuri de trei litere pentru identificarea speciei de sturion, hibrid sau specie mixtă; de exemplu, „HUS” este codul standard pentru morun (*Huso huso*) – vezi lista cu codurile speciilor în secțiunea “Informații și sfaturi utile”;
2. Codul sursă pentru caviar sau specimen („W” pentru caviar obținut de la sturioni sălbatici; „C” pentru sturioni captivi; „F” pentru caviar obținut de la o femelă crescută în captivitate și unde cel puțin un individ provine din sălbăcie);
3. Codul oficial pentru țara de origine (Cod ISO format din două litere);
4. Anul de recoltare sau reambalare;
5. Codul oficial de înregistrare al unității de procesare sau reambalare (fiecare țară exportatoare trebuie să aibă stabilit un sistem național de înregistrare al unităților procesatoare, cu coduri oficiale de înregistrare desemnate pentru fiecare unitate; pentru reambalare acest cod încorporează cele două litere ISO ale țării de reambalare dacă este diferită de țara de origine;
6. Numărul de identificare al lotului (sistemul de urmărire a caviarului utilizat de unitatea de procesare sau re/ambalare), sau permisul de export CITES , respectiv numărul certificatului de re/export.

BAE- codul standard al speciei; Nisetru Siberian (*Acipenser baeri*)

C- crescut în captivitate

AT- țara de origine: Austria

2009- anul recoltării

0001-numărul de înregistrare al unității de procesare

0076- numărul de identificare al lotului

Toate containerele care conțin caviar reambalat trebuie să aibă etichete care să îndeplinească condițiile enumerate mai sus. Eticheta de pe aceste ambalaje trebuie să permită autorităților să urmărească originea caviarului, spre exemplu, să includă atât codul țării de origine cât și codul țării de (re-)ambalare.

În cazul în care containerul primar cu caviar nu conține eticheta CITES sau dacă aceasta nu conține toate informațiile, caviarul poate fi confiscat de către autorități.

Există dovezi că nu întotdeauna cerințele de etichetare (nereutilizabile, care sigilează containerul sau permit evidențierea deschiderii

ambalajului) sunt respectate, fiind raportate multe cazuri de etichete falsificate la nivelul Statelor Membre ale Uniunii Europene. Folosirea analizelor ADN au arătat că au fost oferite spre vânzare cantități considerabile de caviar etichetat greșit sau chiar caviar mixt.

CANTITĂȚILE DE CAVIAR SĂLBATIC PROVENITE DE LA STURIONI SĂLBATICI OFERITE SPRE VÂNZARE

Pentru speciile de sturioni sălbatici din stocuri comune – cum ar fi N-V Mării Negre și Bazinul Inferior al Dunării- trebuie stabilite cantități anuale pentru export atât pentru carne cât și pentru caviar respectând procedura stabilită de Conferința Părților CITES^{29 30}. Aplicarea cotei anuale începe la data de 1 martie a unui an și se termină în ultima zi a lunii februarie a anului următor. Pentru anul 2013, la nivel mondial cota este zero pentru exportul produselor provenite de la sturioni sălbatici, cu excepția câtorva kilograme de ouă fertilizate. Aceasta

înseamnă că, la momentul redactării acestui manual, este interzis comerțul internațional cu caviar sau carne provenit de la sturioni din stocuri comune.

Orice caviar care este supus cotelor trebuie exportat înainte ca anul în care a fost recoltat și procesat să se încheie. Cotele neîndeplinite nu pot face obiectul importului în anul următor, adică nu se reportează.

Comerțul cu speciile născute (Codul CITES „F”) sau crescute în captivitate (Codul CITES „C”) nu sunt subiecte ale sistemului de export CITES. Pentru speciile născute sau crescute în captivitate, cotele sunt voluntare. Același principiu se aplică cotelor pentru puiet, ouă fertilizate etc, deoarece acest sistem este conceput doar pentru caviar și carne provenite de la exemplare din sălbăcie.

CERINȚE LEGALE PENTRU PRODUCEREA CAVIARULUI ÎN ACVACULTURĂ

CERINȚE SPECIFICE CITES/UE PENTRU CREȘTEREA ÎN CAPTIVITATE

Comerțul internațional cu sturioni care au fost reproduși sau crescuți în captivitate nu este subiect al cotelor CITES pentru export. În acest caz caviarul și carnea produsă în acvacultură se poate comercializa chiar dacă cota de export este zero pentru stocurile comune de sturioni sălbatici dintre diferitele State Membre. Cu toate acestea, etichetele CITES precum și documentația CITES este obligatorie pentru comerțul sturionilor sau produselor derivate provenite din acvacultură.

Conform reglementărilor CITES³¹ și a Regulamentelor UE privind Comerțul cu Specii Sălbatici³², un exemplar al unei specii poate fi considerat ca fiind crescut în captivitate dacă exemplarul face parte dintr-o generație apărută într-un mediu controlat în următoarele condiții :

- Din părinți care s-au împerecheat sau ai căror gameți au fost transferați în alt mod într-un mediu controlat

- Animalele de reproducere au fost stabilite în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile acestora în momentul achiziției și într-un mod care să nu prejudicieze supraviețuirea speciei respective în natură
- Animalele de reproducere sunt menținute fără introducerea de exemplare sălbătice, cu excepția, introducerii ocazionale de animale, ouă sau gameți care au fost obținute:
 - în conformitate cu prevederile legale în vigoare,
 - într-o manieră care nu pune în pericol supraviețuirea speciei în sălbăcie,
 - în scopul prevenirii sau limitării efectelor nocive ale cosangvinizării sau pentru utilizarea animalelor confiscate.
- Animalele de reproducere au produs descendenți de a doua generație sau de o generație ulterioară sau sunt gestionate într-un mod despre care s-a demonstrat că poate produce în mod sigur descendenți de a doua generație într-un mediu controlat.

²⁹ CITES Resolution Conf. 12.7 (Rev. CoP14) Conservarea și comerțul cu sturioni și pești cu padelă [<http://www.cites.org/eng/res/12/12-07R14.php>]

³⁰ Cotele de export stabilite de Secretariatul CITES: <http://www.cites.org/eng/resources/quotas/index.php>

³¹ Conf. 10.16 (Rev.) Specii de animale crescute în captivitate

³² Art. 54 Regulamentul (CE) nr. 865/2006

INFORMAȚII ȘI SFATURI UTILE

CONTROLUL PESCUITULUI

Sturionii capturați cu ajutorul carmacelor, au de obicei răni adânci pe corp din cauza cârligelor care i-au străpuns.

Peștii capturați cu ajutorul plaselor poartă de obicei, urmele acestora imprimate pe corp.

Dacă rănilor sau urmele plaselor lipsesc se poate suspecta că au fost capturați utilizându-se curentul electric. Este foarte greu de spus exact dacă peștele a fost electrocutat sau nu, dar există câteva semne care pot indica utilizarea acestei metode ulegale cum ar fi urme de arsuri pe corpul peștelui proaspăt, hemoragii sub piele și de-a lungul coloanei vertebrale și leziuni ale măduvei spinării.

CONTROLUL COMERȚULUI CU CAVIAR

Controlul fizic și al actelor pentru validarea documentelor CITES sau confiscările de bunuri în cazul neconformității - reprezintă activități în care rolul agenților responsabili de implementarea legislației privitoare la controlul comerțului cu caviar precum și a altor specii reglementate de Convenția CITES este crucial. Ei sunt cei care, atunci când verifică validitatea documentelor prezentate spre control și corespondența cu bunurile declarate, au responsabilitatea de a veghea conformitatea cu măsurile restrictive și prohibitive pentru conservarea sturionilor și de a combate fraudă și comerțul cu specii sălbatice.

În caz că există dubii, trebuie contactată Autoritatea de Management CITES pentru asistență!

De asemenea, se poate urmări și Academia Virtuală CITES: cites.unia.es/cites.

O parte din informațiile "ce vor fi prezentate în continuare provin din cursul online „Introducere în Convenția CITES pentru lucrătorii vamali” .

VERIFICAREA TRANSPORTURILOR DE CAVIAR

Este într-adevăr caviar provenit de la sturioni?

ouăle nu sunt negre sau gri, își pierd culoarea sau sunt mult mai mici sau mai mari de 2-3 mm

Nu este relevant din punct de vedere CITES

Containerul de caviar este etichetat corespunzător?

(vezi REGULILE DE ETICHETARE A CAVIARULUI)

Reține și contactează autoritățile relevante

Este caviarul subiect al comerțului internațional?

derogare pentru consumul personal

Permite intrarea

până la 125 de grame pentru consum personal transportat în bagajul personal

Caviarul provine dintr-o țară din afara UE?

Verifică factura și eticheta CITES: Numărul lotului de pe factură este identic cu cel de pe etichetă?
Cantitatea menționată pe factura corespunde cantității reale?

Permisele CITES sunt corecte, valide și în concordanță cu codul CITES de pe etichetă?

Reține și contactează autoritățile

-caviar provenit dintr-o țară din afara UE: permis de export original+permis de import original valid

- caviar provenit dintr-o țară din afara UE dar care a trecut de inspecția vamală: formularul galben al permisului de import

PERMITE INTRAREA

LISTA DE VERIFICARE PENTRU PERMISELE ȘI CERTIFICATE CITES

(PENTRU TRANSPORTUL DE CAVIAR SAU PRODUSE PROVENITE DE LA STURIONI DINTR-O ȚARĂ DIN AFARA UNIUNII EUROPENE)

Transportul este însoțit de permis sau certificat CITES?

nu exista certificat sau permis

Refuză intrarea

pentru Statele Membre ale UE, pentru importul speciilor menționate în Anexa A și B - care conțin toate speciile de sturioni precum și produsele provenite de la aceștia - este nevoie atât de un permis de export/reexport cât și de un permis de import

Formularul prezentat este original sau o copie autorizată*?

*autenticat prin ștampilă și semnătura Autorității de Management CITES emitente

este fals/contrafăcut

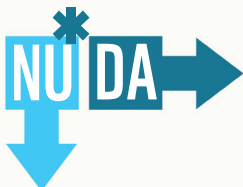
Refuză intrarea

Permisul/Certificatul CITES este redactat în limba engleză, franceză, spaniolă sau este tradus într-una din aceste limbi?

Refuză intrarea

A fost modificat certificatul/permisul CITES după ce a fost emis?

Refuză intrarea

[* fără autentificarea prin ștampilă și semnătura Autorității de Management emitente]

Permisul/Certificatul CITES conține erori sau omisiuni?

NU

DA

Refuză intrarea

Permisul/Certificatul CITES conține toate informațiile necesare?

DA

NU

Refuză intrarea

Permisul/certificatul CITES este semnat și ștampilat de Autoritatea de Management CITES?

DA

NU

Refuză intrarea

Conținutul transportului este în conformitate cu permisul/certificatul CITES (număr, specie)?

DA

NU

Refuză intrarea

Pentru caviar: Codul etichetei CITES* este în conformitate cu permisul/certificatul CITES?

DA

NU

Refuză intrarea

codul speciei/codul sursă/țara de origine/anul de recoltare sau (re-)ambalare/codul de înregistrare al unității de reambalare/numărul de identificare al lotului sau permisul de export CITES sau numărul certificatului de (re-)export

PERMITE INTRAREA

VALIDAREA PERMISELOR CERTIFICATELOR CITES

VALIDAREA IMPORTULUI:

Pentru importul sturionilor și al produselor provenite de la sturioni este nevoie ca atât permisul de export/certificatul reexport CITES emis de Autoritatea de Management străină, cât și permisul de import să fie validate de ofițerii de la Vamă sau de la Poliția de Frontieră prin:

- semnarea, datarea și ștampilarea permisului în locațiile stabilite (punctele 13 sau 14)
- reținerea permisului original de export precum și a permisului de import CITES și
- trimiterea acestora către Autoritatea de Management CITES națională

VALIDAREA EXPORTULUI:

- După verificarea speciilor și cantităților menționate în permisul de export, trebuie completată căsuța de aprobare a exportului (punctul 14) cu următoarele informații: cantitatea (cantitatea transportului poate fi mai mică decât cea care a fost declarată în permis, însă niciodată nu poate fi mai mare), căsuțele necompletate trebuie tăiate, se adaugă locul și data controlului, semnătura și ștampila.
- Nota de încărcare (dacă este cazul) trebuie să fie notată la punctul 15, și
- O copie a permisului de export trebuie reținută pentru a fi transmisă Autorității Naționale de Management CITES: Originalul trebuie să rămână cu transportul.

DOCUMENTE FRAUDULOASE

În timpul inspecției documentelor pot fi identificate documente neconforme, utilizate adesea pentru contrabanda cu speciile protejate de Convenția CITES. Acestea pot fi:

- documente contrafăcute (=imitații ale permiselor/certificatelor CITES); indicatorii pot fi: grosimea hârtiei, textura și/sau culoarea, ștampila și semnătura realizate prost.
- documente falsificate (=certIFICATE/permise CITES autentice care au fost alterate după emitere): fotocopie neautenticată, ce conține adăugiri sau ștersături fără autentificare, copia este deosebită sau neuniformă
- documente nevalabile (= permise/certIFICATE CITES autentice utilizate în mod fraudulos): data de valabilitate este expirată, descrierea speciilor nu corespunde cu speciile transportate.

CAVIAR CONTRAFĂCUT

Ambalajul nu este întodeauna un indicator al caviarului contrafăcut, deoarece poate fi foarte bine realizat, și chiar și containerele originale pot fi re/utilizate în mod fraudulos.

Caviarul contrafăcut (caviar înlocuit în mod fraudulos vândut ca fiind de sturion) este de obicei colorat artificial. Aceasta înseamnă că își pierde culoarea, de exemplu când este frecată între degete. Materialele din care poate fi produs caviarul contrafăcut sunt, așa cum au arătat analizele ADN, diverse: de la resturi de produse provenite de la sturioni până la alge.

UNDE SE POATE CONTROLA COMERȚUL CU CAVIAR

Caviarul poate fi oferit spre vânzare:

- În pescării
- În magazinele care comercializează produse de lux
- În magazinele care comercializează produse provenite din Rusia sau Iran
- În restaurantele de lux
- În piețele unde se comercializează pește
- De vânzători ambulanți din zonele piscicole
- Pe internet etc.

Punctele importante pentru controlul vamal sunt:

- Marile aeroporturi
- Porturile de la Marea Neagră sau Dunăre (se spune că produsele care provin din Ucraina având ca destinație Bulgaria sunt transportate la destinație pe nave și feriboturi)
- Frontierele terestre către țările din afara UE

La punctele de trecere a frontierei caviarul poate fi găsit:

- În bagaj
- În autoturisme și nave
- Colete poștale
- În transporturile comerciale

EU-TWIX

EU-TWIX reprezintă o bază de date online (www.eutwix.org) destinată exclusiv agențiilor europene responsabile de aplicarea legislației referitoare la speciile sălbatice, care a fost creată cu scopul de a facilita schimbul de informații privind comerțul ilegal cu specii sălbatice din cadrul UE. Baza de date EU-TWIX ajută agențiile naționale responsabile cu implementarea legislației, inclusiv Autoritățile de Management CITES și procurorii, în îndatoririle lor de detectare, analiză și monitorizare a activităților ilegale referitoare la comerțul cu specii de floră și faună sălbatice acoperite de către Regulamentele UE privind Comerțul cu specii sălbatice. Principala secțiune a acestei baze de date a fost concepută să devină o sursă de date centralizată, unică, cu privire la confiscările și contravențiile raportate de către toate Statele Membre ale Uniunii Europene precum și de țările din jur. În plus, aceasta conține o secțiune cu informații tehnice, științifice, economice precum și din alte domenii pentru a ajuta la identificarea, evaluarea, depozitarea etc. specimenelor confiscate. De asemenea, această bază de date sprijină combaterea comerțului ilegal cu specii sălbatice cu analize strategice și activități de teren. Serverele EU-TWIX permit schimbul de informații în timp real între reprezentanții agențiilor de pe întreg teritoriul european. Tipurile de informații partajate includ detaliile confiscărilor cum ar fi modul de operare, alerte pentru speciile furate, unelte și asistență pentru identificarea speciilor. Multe confiscări și investigații au fost declanșate pe baza informațiilor oferite de sistemul EU-TWIX, unele având ca finalitate arestarea comercianților ilegali.

CODURILE CITES

PENTRU TOATE SPECIILE DE STURIONI

COD CITES PENTRU FIECARE SPECIE	DENUMIRE ȘTIINȚIFICĂ	DENUMIRE POPULARĂ
BAE	<i>Acipenser baerii</i>	Sturion siberian
BAI	<i>Acipenser baerii baicalensis</i>	Sturion de Baikal
BVI	<i>Acipenser brevirostrum</i>	Sturion cu bot scurt
DAB	<i>Acipenser dabryanus</i>	Sturion de Yangtze
FUL	<i>Acipenser fulvescens</i>	Sturion de lac
GUE	<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>	Nisetru
MED	<i>Acipenser medirostris</i>	Sturionul verde
MIK	<i>Acipenser mikadoi</i>	Sakhalin Sturgeon
NAC	<i>Acipenser naccarii</i>	Sturionul adriatic
NUD	<i>Acipenser nudiiventris</i>	Viză
OXY	<i>Acipenser oxyrhynchus</i>	Sturion de Atlantic
DES	<i>Acipenser oxyrhynchus desotoi</i>	Sturion de golf
PER	<i>Acipenser persicus</i>	Sturion persan
RUT	<i>Acipenser ruthenus</i>	Cegă
SCH	<i>Acipenser schrenckii</i>	Sturion de Amur
SIN	<i>Acipenser sinensis</i>	Sturion chinezesc
STE	<i>Acipenser stellatus</i>	Păstrugă
STU	<i>Acipenser sturio</i>	Șip
TRA	<i>Acipenser transmontanus</i>	Sturion alb
DAU	<i>Huso dauricus</i>	Kaluga
HUS	<i>Huso huso</i>	Morun
SPA	<i>Polyodon spathula</i>	Pește cu padelă american
GLA	<i>Psephurus gladius</i>	Pește cu padelă chinezesc
FED	<i>Pseudoscaphirhynchus fedtschenkoi</i>	Sturion de Syr-Darya
HER	<i>Pseudoscaphirhynchus hermanni</i>	Sturion mic de Amu-Darya
KAU	<i>Pseudoscaphirhynchus kaufmanni</i>	Sturion mare de Amu-Darya
ALB	<i>Scaphirhynchus albus</i>	Sturion palid
PLA	<i>Scaphirhynchus platyrhynchus</i>	Sturion cu bot plat
SUS	<i>Scaphirhynchus suttkusi</i>	Sturion de Alabama
MIX	Specii mixte (exclusiv pentru „caviar presat”)	
YYYxXXX	Specimene hibride: cod pentru specia masculului x cod pentru specia femelei	

ANALIZA ADN

În majoritatea cazurilor, nu este posibil să se determine specia de origine a caviarului prin simpla inspecție vizuală. Analiza ADN a caviarului precum și a altor produse derivate din sturioni oferă suport pentru indentificarea la nivel de specie. Această metodologie poate stabili dacă există discrepanțe între speciile indicate pe eticheta containerului sau dacă, avem de-a face cu un amestec de caviar de la diferite specii, ceea ce contravine reglementărilor impuse de Regulamentele UE privind comerțul cu specii sălbatice.

Laboratoare care au posibilitatea de a realiza analiza ADN pentru sturioni sau produse derivate din acestea:

Leibniz-Institute for Zoo- and Wildlife Research (IZW), Berlin, Germania

www.izw-berlin.de

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Delta Dunării, Tulcea, România

www.ddni.ro

Analiza ADN nu este de ajuns pentru a identifica diferitele populații ale aceleiași specii (ex. Caviarul de la morun provenit din Dunăre sau din Marea Neagră sau celui provenit din Marea Caspică). De asemenea analiza ADN nu poate face distincția între caviarul de origine sălbatică și cel provenit din acvacultură, deoarece nu există o diferențiere genetică între cele două tipuri de sturioni. Potențialele metode pentru a rezolva această problemă pot fi determinarea compoziției acizilor grași, care evidențiază diferențele dintre sturionii sălbatici și cei din acvacultură în sistem intensiv, sau analiza izotopilor, a căror compoziție diferă în funcție de hrană sau de apă.

© WWF Austria / Andreas Zedniecek

CONTROLUL UNITĂȚILOR DE ACVACULTURĂ

CONCORDANȚA ÎNTRE SPECII, VÂRSTĂ, PRODUȚIE

VERIFICĂȚI ÎNTOTDEAUNA:

- Ce specii de sturioni sau hibridi sunt crescute?
- Când ajung la maturitate femelele (vârstă, dimensiune)? Sturionii care au condiții prielnice în acvacultură pot ajunge la maturitate mai devreme, dar la cel puțin jumătate de vârstă la care ar trebui să ajungă în mod normal.
- Câte (potențiale) femele mature au fost prezente în perioada raportată?
- Cât de mari au fost femelele când a fost recoltat caviarul? Cantitatea de caviar este de maximum 20% din greutatea totală a femelei.
- Cum este recoltat caviarul? Femelele sunt ucise sau caviarul este obținut prin intervenții chirurgicale (în mod repetat odată la câțiva ani) pe animale vii? Conform reglementărilor UE privind bunăstarea animalelor, dacă gonadele sunt îndepărtate, animalul trebuie ucis³³. Aceasta înseamnă că extracția prin cezariană nu este recomandată în UE.
- Pentru a determina dacă raportarea de caviar este adevărată, trebuie răspuns la următoarea întrebare: Au fost suficient de mature și suficiente ca număr femelele speciei în cauză (de. Ex *Huso huso*) pentru a produce cantitatea de caviar raportată (ex. Caviarul de la morun; codul CITES HUS)?

CE ÎNSEAMNĂ „CREȘTEREA ÎN CAPTIVITATE”?

Conform prevederilor CITES, „captiv” sau „crescut în captivitate” (cod sursă „C”) înseamnă că ambii părinți ai femelei de la care a fost recoltat caviarul au fost născuți în captivitate. Aceștia sunt cel puțin a doua generație (F2). În contrast, prima generație (F1) este născută în captivitate, iar dintre părinți cel puțin unul a fost conceput sau prins din sălbăticie.

³³ Recommendation concerning farmed fish adopted by the Standing Committee of the European Convention for the Protection of Animals kept for Farming Purposes (T-AP), Article 13 (5) http://www.coe.int/t/e/legal_affairs/legal_co-operation/biological_safety_and_use_of_animals/farming/Rec%20fish%20E.asp#TopOfPage

CONTACTE UTILE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PESCUIT ȘI ACVACULTURĂ

www.anpa.ro

MINISTERUL MEDIULUI

mmediu.ro

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE DELTA DUNĂRII (INCDD)

www.ddni.ro

REZERVAȚIA BIOSFEREI DELTA DUNĂRII (ARBDD)

ddbra.ro

GARDA NAȚIONALĂ DE MEDIU

gnm.ro

INSTITUTUL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU ECOLOGIE ACVATICĂ, PESCUIT ȘI ACVACULTURĂ, GALAȚI (ICDEAPA)

icdeapa.ro

POLIȚIA DE FRONTIERĂ ROMÂNĂ

politiadefrontiera.ro

POLIȚIA TRANSPORTURI

politiaromana.ro

DIRECȚIA GENERALĂ A VĂMILOR

www.customs.ro

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITAR VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

www.ansvsa.ro

100%
HÂRTIE
RECICLATĂ

STURIONII DIN DUNĂRE, ÎN CIFRE

2

Doar 2 țări din UE – România și Bulgaria – mai au populații viabile de sturioni sălbatici

200 MILIOANE

Sturionii au apărut acum 200 de milioane de ani, fiind contemporani cu dinozaurii

100

Unii sturioni pot trăi chiar și 100 de ani

14

În total, 14 capturi de caviar ilegal din Bulgaria și România au fost raportate în UE între anii 2000 și 2009.

De ce existăm

Pentru a stopa degradarea mediului înconjurător și pentru a construi un viitor în care oamenii trăiesc în armonie cu natura.

www.wwf.ro